

Gólyák a kapuban

Fotó: Tutsek Csaba

Tanévkezdés oktatási szempontból

Jellegzetesen őszi téma a tanévkezdés. Ilyenkor legtöbbször diákok mondják el, hogy mit várnak az új tanévtől, milyen tervekkel indulnak, mik az első tapasztalataik. Mi most azt próbáljuk feltérképezni, hogy milyen

feladatokat ró a tanárookra egy új tanév indítása, hogyan készülnek ők az új tanévre, mik a szeptemberi időnyomuk náluk. Két fiatal, de már több éves gyakorlattal rendelkező oktatót kérdeztünk erről.

Munkaelosztás tanszéki értekezleten

Nagy Márta (ipargazdaságtan tanszék): Mint a legtöbb embernél ezen az egyetememen, nálam is két területen jelentkezik az évkézdéssel kapcsolatos teendő — az oktatásban és a mozgalmi munkában.

Kezdjük az előbbivel. Szokásos tanévnyitó tanszéki értekezletünkön megtörtént a feladatok elosztása. Nekem heti hat óram lesz ebben a félévben, illetve elegendő számú

(Folytatás a 3. oldalon.)

A KISZ-bizottság ülése

Szeptember 17-én megtartotta — az új tanévben — első ülését a KISZ-bizottság. Először személyi kérdésekkel foglalkoztak: Orstó Évát sajtókérdésre, érdemei elismerése mellett felmentették a Studium Generale vezetése alól. A SG új vezetője Vigvári András lett. A téli népművelési gyakorlat felelősevé a felmentését kérő Szabó László helyett Ócsay Józsefet választották.

A KISZ-bizottság ezután az 1976/77. évi üléstervéről és a mozgalmi naptárról határozott.

A tanulmányi verseny csak a második félévtől kezdődik, s nem elsősorban verseny, hanem kollektív vállalkozás jellegű szeretnék előtérbe helyezni.

A KISZ-bizottság úgy határozott, hogy az üléstervet és a mozgalmi naptárt a jövőben már a nyár folyamán el kell fogadni, hogy a nyári tiktári táborban az alapszervezeti tiktárok megismerhesék.

Ezt követően a csopaki tiktári és a törökbalinti első tábor értékelése következett. A csopaki táborról Kovács István mondta el véleményét, de nem csak sajtó nevében beszélt, hiszen a tábor végzetével kérdőíveket osztottak szét a résztvevők között, melyen közölhetők észrevételeiket, javaslatukat.

Általános vélemény szerint a tábor előkészítése és a programok jól sikerültek különösen áll ez a szabad idős programokra.

Sokan hiányolták a módszertani jellegű foglalkozásokat, valamint a gazdaságpolitikai és politikai előadásokat.

A tábor időpontjával kapcsolatban a KISZ-bizottság megállapította, hogy a jövőben legalább két napnak kell maradnia a tábor vége és a tanévkezdés között.

A törökbalinti gólyatábori Vadász Endre első évfolyamfelelős értékelte. A tábor eljárt a célját, s már most úgy tűnik, hogy az első évfolyamot sikerült közelebb hoznia egymáshoz. A tábor jó hangulatát, eredményességét még a „házigazda” állami gazdaság rossz hozzáállása sem tudta lerontani, mindenesetre a következő években a szerződéskötéseknél erre jobban kell ügyelni.

Ezután a közelgő ifjúsági parlamenttel kapcsolatos egyetemen belüli feladatokról esett szó. Az ifjúsági parlamentek — melynek előkészületeiről, megszervezéséről még beszámolunk — kari és egyetemi szinten kerülnek megrendezésre.

A kari ifjúsági parlamenteket október 27-én, az egyetemi pedig november 24-én rendezik meg.

Végül a KISZ-bizottság az őszi társadalmi munkák kérdésével foglalkozott. Október 13—17. között — minden KISZ-tag számára kötelező — társadalmi munkára kerül sor. Az ebből befolyt pénz egy részét szolidaritási célokra, nagyobb részét pedig kollégiumi felszerelésekre fordítják.

F. P.

Tanévnyitó ünnepség egyetemünkön

— Az új feladatokhoz igazodik új tantervünk —

1976. SZEPTEMBER 11-E délelőtt 10 óra, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem aulája. Fiatalok zsi-bongó sokasága. Az első évesek fehérblúzos, sötétöltönyös serege, az „öregek”, felsőévesek nyarat idéző színes trikói. Aztán egycsapásra rendeződik ez az emberi hangyaboly — megkezdődik a tanévnyitó ünnepség. A Himnusz hangjai — az énekkar tolmácsolásában betöltik a termet — csend — még a zsi-bongó is magába száll. Az utolsó taktus elültével az elsősök megkoszorúzzák a Marx-szobrot — sokéves hagyományt folytatnak ezzel a gesztussal. Ezután Berend T. Iván rektor üdvözlő a vendégeket, az elnökségben helyet foglaló Hanga Mária miniszterhelyettes, Gaál Lászlóné, az MSZMP IX. kerületi bizottságának első titkárát, Murai Györgyöt, a Budapesti Pártybizottság alosztályvezetőjét, valamint dr. Kardos Józsefet, az Oktatási Minisztérium egyetemi fősztályának vezetőjét és valamennyi megjelent oktatókat, dolgozókat és a hallgatókat. Tanévnyitó beszédében rektorunk szól az

országos gazdasági helyzetről, aktuális tennivalókról, s elsősorban az ebből következő helyi feladatokról.

NAPJAINKBAN HAZÁNK fejlődése fontos szakszathatárának lehetünk tanúi... Mint a fővárosi iparfejlődés legutóbbi éveit már jelzik a fordulatot, egyenesen a munkaslétszám csökkenése közepette kell megőrszorosodó hatékonysággal biztosítani az ipar előrehaladását. Hatalmas műszaki és közgazdasági feladat ez. Rendkívüli teendők várnak azokra a közgazdákra, akik az iparban terrel és szervező tevékenységgel, a piac igényeinek felderítésével, a továbbhaladás főszereplőivé válnak. A szélesésgizgalma mellett a bonyolult feladat felelősségével is szembe kell nézniük azoknak a közgazdákknak, akik a pénzügyi szabályozás, hitelezés, a makroökonómiai irányítás és tervezés területein járulhatnak hozzá a népgazdaságilag legkedvezőbb feltételek kialakításához, s egyben azoknak a magasabb szintű gazdasági

arányoknak formálásához, melyek fejlődésünk most megindult szakaszában előtérbe kerültek. A gyors iparosítási átörés után ugyanis éppen a legutóbbi évtizedtől vált megfigyelhetővé a korábban lemaradt népgazdasági ágazatok felzárkóztatásának folyamata. A legszelebb értelemben vett szolgáltatások területei a közlekedéstől az áruforgalom keresztül az oktatás- és egészségügyig, az építkezési tevékenység felgyorsult dinamizmusa olyan új közgazdasági feladatokat állít előtérbe, amelyekkel korábbi évtizedekben alig találkozhattunk. Sokszor nem is csak új formában jelentkeznek közgazdasági kérdések, mint az áruforgalom vagy a közlekedés esetében, de új közgazdasági területeket kell kialakítani kutatással és gyakorlati tevékenységgel, a szolgáltatások közgazdaságtani összefüggéseinek kidolgozásával és elsajátításával. Napjainkban indult meg a mezőgazdaság valóságos iparrá válása és ezzel az agrárközgazdaság új fejezete. A közgazdasági munkának fontos szerepe van és lesz abban, hogy

csökkenő munkaerőlétszám mellett tartós, ipari gyorsaságú agrártermelést lehessen biztosítani.

Ha mindemellett figyelembe vesszük, hogy a magyar gazdaság adottságai következtében minden előrehaladáshoz rendkívül intenzív külkereskedelmi tevékenységet kell folytatnunk, hiszen már az elmúlt évtizedekben is minden 1 százalékos nemzetközi jövedelemnövekedés eléréséhez mintegy két százalékkal kellett növelnünk a külkereskedelmi forgalmat, akkor nyilvánvalóvá válik, milyen feladatok hárulnak a külkereskedelmi közgazdasági tisztikára.

A magasabb fejlettségi szakaszban, az intenzív gazdasági fejlődés követelményeiből reánk háruló bonyolultabb feladatok, magasabb követelmények, hozzátehetjük, a szemünk láttára átalakuló, változó világgazdasági közegben jelentkeznek. Az új világgazdasági feltételek nemcsak néhány év átmeneti nehézséget, de az új körülmények állandó elemzésének, a változások felismerésének és különösképpen a változásokhoz való igazodás, a megfelelő alkalmazkodás követelményének különösképpen nagy horderejű közgazdasági feladatot fogalmaznak meg. Mindez az egyre jobb felkészültségű közgazdászok újabb és újabb csapatát igényli...

A most meginduló 1976/77-es tanév ebből a szempontból fontos állomás egyetemünk életében, az új feladatokhoz való igazodásban. Most lépett ugyanis életbe új tantervünk, amely egyetemünk oktatási

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

XVIII. ÉVFOLYAM 13. SZÁM

ÁRA: 80 FILLÉR

SEPTEMBER 23.

(Folytatás a 3. oldalon)

Oktatási és tanulmányi fegyelem

Fő probléma a szemináriumokkal van

Az új tanév kezdése alkalmából megkértük Gondy József oktatási rektorhelyettesét, hogy az oktatási és tanulmányi fegyelem problémájáról, ezzel kapcsolatos aktuális tennivalóinkról nyilatkozzon lapunk hasábjain.

— Gondy elvtárs, mi a véleménye az előző év oktatási fegyelméről?

— A megítélés mindig relatív. A négy évvel ezelőtti mélyponthoz viszonyítva javult a helyzet. De nem annyira, hogy azt mondhatnánk: még egyszer ennyi javulás után már (rendben vagyunk) nincs több tennivalónk ebben a kérdésben. Az előadásokat szinte mindig megtartották, az előadók felkészültek, át gondolták, mit és milyen szempontok szerint mondanak el.

Nem mondom, hogy színvonalukon, jellegükön nem lehetne még javítani, újabb módszereket alkalmazni — de ez már nem fegyelmi kérdés. A fő probléma a szemináriumokkal van. A szemináriumvezetők nagy része nem tudatosan végli munkáját. Hiányzik a félévi kurzus megtervezése, annak meghatározása milyen fő vonalon haladva, hova kíván eljutni a csoporttal az oktató. Ugyanakkor a felkészülés az egyes szemináriumokra sem mindig kielégítő. Nem nézik, mi hangzott el az előadáson, mi szerepel a jegyzetben, nem gondolják át, hogy az adott képességű csoportnak milyen kérdéseket tegyenek fel a témával kapcsolatban. Így azután sok az előadás jellegű gyakorlat, amikor végig a szemináriumvezető beszél. A másik vélet pedig a spontán jellegű szeminárium, amikor a hallgatók kérdeznak az oktató felel és ebben merül ki a szemináriumi munka.

— És hogy van megelégedve a tanulmányi fegyelemmel?

— Itt is sok a lazaság. Ennek egyik legfontosabb oka az, hogy sok szemináriumvezető nem követeli meg a hallgatók folyamatos munkáját. Az évközi számonkérések időszakosak és gyakran csak formai jellegűek.

A beszámoltatások és röpdolgozatok önmagukban nem

képesek az állandó, tartalmi számonkérést helyettesíteni. Ez a laza évközi fegyelem jellegűek a vizsgakövetelményekben is. Sajnos, nálunk nagyon elterjedt a „liberális” vizsgáztatás. A hallgatók év közben keveset tanulnak, nem olvassák el a kötelező irodalmakat. A vizsgaidőszakban jön a „nagy hajrá” és a jegyek ennek eredményét tükrözik, nem a valódi tudást. Különösen a harmadikos, negyedikes hallgatókra vonatkozik ez: a 4 egész körüli átlag nincs szinkronban az elsajátított ismeretanyaggal.

— Milyen változtatásokat javasol?

— Emelni kell az oktatás és a számonkérés színvonalát. A kettő természetesen csak együtt megy, hiszen ha jó az oktatási fegyelem, csak akkor állíthatunk fel nagyobb követelményeket a vizsgán. A folyamatos számonkérést nem dolgozatok és beszámolók tömegével, hanem a tartalmi kérdésre nagyobb súlyt helyezve kell megoldani. A szemináriumvezető adjon olyan vitatémát a csoportnak, amely a tananyag ismeretét feltételezi. „Mozgassa meg” a hallgatókat, de csak felkészült szereplést fogadjon el megfelelő szemináriumi munkának.

Az írásbeliséget is jobban ki kell használni év közben. A szemináriumvezető adjon egyéni, illetve csoportos megbízást a hallgatóknak, amely könyvtári, otthoni munkát igényel, s amelyet írásban kell elkészíteni. Ez egyrészt rendszeres készülésre ösztönöz, másrészt felleszi a hallgatók íráskészségét (ez is sok kifogást hagy maga után). Ennek a módszernek a beillesztése a számonkérés formá közé az oktatástól is több munkát követel, ki kell választania a feladatokat, bizonyos útmutatást adni, esetleg menet közben konzultálni a hallgatókkal.

Ha sikerül a folyamatos számonkérést megoldani, akkor megszűnnek az olyan problémák is, hogy később kezdik, hamarabb fejezik be, vagy éppen meg sem tartják a szemináriumokat. Hiszen

(Folytatás a 3. oldalon.)

Az egyetem vezető testületeinek együttes üléséről

Együttes ülést rendezett szeptember 15-én az egyetem rektori tanácsa, az MSZMP egyetemi végrehajtó bizottsága, a KISZ-bizottság és a Pedagógusok Szakszervezetének egyetemi intézőbizottsága az egyetem tanácstermében. A megbeszélésnek egyetlen napirendi pontja volt: az 1976—77-es tanév feladatai.

A már hagyományos tanévkezdő értekezlet résztvevőit Szarvas László az egyetem pártbizottsági titkára köszöntötte, majd felkérte a testületeket, amennyiben az elmúlt év során személyi változást történt soraikban, úgy az új tagok mutatkozzanak be. Ez után a testületek vezetői tájékoztatták a megbeszélés résztvevőit az évi legfontosabb feladataikról.

A figyelem középpontjában a számonkérés különböző formái

Elsőnek Berend T. Iván egészítette ki írásban benyújtott munkaterv javaslatát. A rektor a tanév központi feladataul jelölte meg az oktató és nevelő tevékenység színvonalának emelését az elfogadott tantervi kereteknek megfelelő magasabb szintű tananyag kidolgozását, az oktatási és nevelési módszerek érdemi továbbfejlesztését, hogy előbbre lépünk az önálló hallgatói munka, gondolkodókészség, s az ennek megfelelő szóbeli, illetve írásos kifejezőkészség fejlesztése terén. Ennek megfelelően a figyelem középpontjába kell állítani az oktatási-nevelési folyamatokat, az előadásokat, szemináriumokat és a számonkérés különböző formáit. További lépéseket kell tenni a tanulmányi, oktatási, valamint adminisztrációs fegyelem megszilárdítására. Folytatni kell képzési rendszerünk fejlesztését és a délelőtti tagozatra elfogadott tantervi keretekre figyelemmel ki kell dolgozni az esti-levelező, illetve kiegészítő formát, valamint a szakközgazdász képzés megfelelő kereteit. Be kell fejteni a képzéskorszerűsítésből adódó

további feladatokat: elsősorban az alternatív blokkok kialakítását, javítani kell a tudományos kutatási lehetőségeket, és fejleszteni a kutató munkát, tovább kell haladni a személyzeti munka, illetve az egyetem káderállományának fejlesztése terén.

Lényeges fordulatot kell elérni az egyetem gazdálkodási fegyelmében, takarékos gazdálkodással biztosítva a megnekedett feladatok ellátását, beszüktült, anyagi forrásainkból.

A tanulmányi munka — KISZ-feladat

Dús a program, sok a feladat — hangsúlyozta befejezésül a rektor — amelynek sikeres végrehajtása csak megszervezve a kari tanácsok nagyobb segítségére számítva az egyetemi vezető testületek munkatársainak aktív közreműködésével lehet.

Veres Pál, a KISZ-vezetők előtt álló feladatokat ismertette. Az ifjúsági szervezet legfőbb feladata a tanulmányi munkával kapcsolatban. Ezt a célt a KISZ-vezetők példamutató magatartásukkal igyekeznek elősegíteni. A jobb tanulmányi munkára való serkentést ösztönözik a tanulmányi versenyek, a tudományos diákköri aktivitás fokozása. Ezt a témát tűzi napirendre az október végén sorrakerülő KISZ küldöttértekezlet.

A szünetre a már minden évben hagyományossá váló társadalmi munkára októberben kerül sor. A KISZ-bizottság a szünetet úgy kívánja megszervezni, hogy az ne sértse se a hallgatóság érdekeit, se az oktatás menetét. Régi óhaját juttatott kifejezésre Veres Pál, amikor kifejtette a testületek előtt, hogy szeretnék, ha minél több oktató venne részt a társadalmi munkában.

Az a törekvése a KISZ-szervezeteknek, hogy az idei TDK-konferencián sokkal nagyobb diákrésztvételt biztosítsanak, különösen az elsőévesek köréből. Ezzel mintegy lehatárolva a tudományos

(Folytatás az 5. oldalon.)

Egyetemi TDK-konferencia november 15-19.

Dolgozatok beadási határideje: szeptember 27.

A Tudományos Diákkörökkel kapcsolatos feladataink számbavételét nemcsak az új tanév kezdete indokolja, hanem az a tény is, hogy ősszel rendezzük az egyetemi TDK konferenciát. Nézzük először, hogy milyen fő eseményei lesznek ennek az évnek. A munka nyáron sem szünetelt, hiszen egyrészt sokan akkor is foglalkoztak témájukkal, készítettek dolgozatokat, másrészt — idén először — megrendeztük a Tőke tábort, amely reméljük jó indítást volt, az ott részt vevő elősőknek további szakmai munkájukhoz. A táborban összegyűjtöttük, ki milyen témával szeretne foglalkozni, s ennek alapján bekapcsoljuk őket a tanszékeken folyó TDK-munkába.

Szeptember 27-e a TDK dolgozatok leadási határideje, amelynek ismételtén kérjük a pontos betartását, hiszen a konferencia megrendezésére, a dolgozatok elbírálására így is igen kevés idő áll rendelkezésünkre. A dolgozatot a témában illetékes tanszék-re kell leadni három példányban.

Kérjük, hogy a témavezető tanár nevét is tüntessék fel. Ugyancsak három példányban kérünk egy oldal terjedelmű összefoglalót a dolgozatról. A dolgozatokat egységes borítóba köttetjük be, majd mindegyik dolgozatot két tanár bírál el.

Már készülnek a tanszékeken az idei TDK-témakörök jegyzékai, ezeket összegyűjtve még a konferencia előtt közzétezzük.

Október 26-31. között hazánkban rendezik a Szocialista Országok I. Nemzetközi Tudományos Diákköri Konferenciáját, amelyen egyetemünk négy hallgatója vesz részt.

November 15-19. között rendezzük az egyetemi TDK-konferenciát, ahol a dolgozatokat előadók mellett minél több hallgató és tanár aktív részvételére számítunk. A tavalyihoz hasonlóan, szekciókban

az I. díj: 1500 forint, a II. díj: 1000 forint és a III. díj: 500 forint. A legjobb dolgozatok képviselik majd egyetemünket a tavasszal sorra kerülő országos TDK-konferencián.

Mi elsősorban az OTDK közgazdasági szekciójában és marxizmus-leninizmus szekciójában leszünk érdekelték. Az időrendi felsorolás után nézzük meg röviden, hogy milyen területeken legfontosabb az előrelépés.

A folyamatos TDK-munkában központi szerepük van a tanszéknek. Azzal, hogy egy tanszéken elkészül a TDK-témajegyzék, s hány hallgató jelentkezik erre, még nem beszélhetünk TDK-munkáról.

A tanszéknek, a tanszék oktatóinak sokkal aktívabban kell a diákokat a szakmai munka, a tananyagon kívüli szakmai önképzés fejlesztésére ösztönözni.

A szakvezető tanszéknek a hozzájuk tartozó csoportoknál ismertetni kellene, hogy mi-

lyen témában, kinél milyen formában lehet tudományos munkát végezni. A személyes meggyőzést, a személyes kapcsolatot nem helyettesítheti a hirdetőtáblára kirakott jegyzék. Különösen fontos ez a tanszékhez tartozó második éves csoportoknál, akik még nagyon tájékozatlanok ezekben a kérdésekben. A személyes kapcsolat legfontosabb formája tanár és diák között az oktatás. Itt megismerve az embereket, a tanároknak törekedni kell arra, hogy a legjobb képességű hallgatókat ösztönözzék a tananyagot meghaladó szakmai munkára. Segítsenek nekik téma és tanár választásában.

Bár a TDK elsősorban állami, tanszéki feladat, nagy szerepet kell benne vállalnia a KISZ-nek is. Ezen a téren is rengeteg a tennivaló. Ha előbb a tanszék központi szerepéről beszéltünk, akkor most az alapszervezetek felelősségét, jelentőségét kell kiemelni.

Az alapszervezeti tanulmányi munkának része a TDK-val való foglalkozás is. Az alapszervezeti tanulmányi felelősnek ezzel is foglalkoznia kell, fel kell vennie a kapcsolatot a megfelelő tanszék TDK-felelősével, tájékozódnia kell a lehetőségekről, meghívni az egyes tanszékéről az ezzel foglalkozó tanárokat.

Az alapszervezetek lépjenek fel aktívabban a tanszékeken. Minden tanszéken van TDK-felelős, aki tájékoztatni tud a lehetőségekről, segít, ha megkeresik különböző problémákkal. Emellett a karokon van KISZ TDK-felelős is, aki szintén segít, ha hozzájuk fordultok.

Természetesen nem egy embernek, nem is csak a vezetőségnek, hanem az egész alapszervezetnek, minden egyes tagjának ügye a tanulmányi munka, szakmai önképzés, továbbképzés, az alkotó értelmiséggé válásnak a segítése. Ez már keretet kapott a komplex vállalások rendszerében, de még eléggé kiforratlanok a formák.

Az alapszervezet tagjainak ösztönözni kell egymást TDK-lehetőség szerint kollektív TDK írására. Idén például az egyik pénzügyes alapszervezet közösen készíti TDK-dolgozatot. A TDK-munkát értékelésnél, ösztönzőj-megállapításnál figyelembe lehet venni.

A tudás sohasem öncélú. Az alapszervezet tagjai által írt TDK-t beszélje meg, vitassa meg az alapszervezet, akár még felígél kész formában. Az ilyen viták sokat adnának mind a TDK-t íróknak, mind az alapszervezet tagjainak. A TDK-konferencián az alapszervezet vegyen részt a szak jellegének megfelelő szekció munkájában. Azt hiszem, mindenki számára tanulságos, hogy egyetemista társai milyen eredményeket értek el és milyen problémákkal küzdenek. Az alkotó jellegű gondolkodás nem egyesek „kiváltsága”, hanem minden egyetemista feladata, mivel csak így válhat valóban értelmiséggé.

Muraközi László

Miért nem tanulhatok angolul?

Mint derült égből a villámcsapás, úgy ért bennünket a hír: korlátozták a fakultatív nyelvvoktatást.

Igy történt: angol tanárunk bejött az első órára, s így szólt: vagy vállaljuk azt, hogy szigorlatozni fogunk, vagy le kell adnunk a nyelvet, s csak jövőre vehetjük fel újra. Mi ennek az oka, kérdeztük az angol nyelvfelelőstől. A válasz egyértelműen és megfélembiztetően hangzott: nincs rá pénz.

Ez a döntés a hallgatóság körében élénk fölháborodást keltett. Hogy lehet ez? Fel-emelték a nyelvi órák számát, növekedtek a nyelvi követelmények — amivel mi egyet is értünk, hiszen ez hozzájárul a korszerű közgazdász-képzéshez — ugyanakkor áldozatul esett a fakultatív nyelvtanulás lehetősége, s így

sokak számára lehetetlenné vált a folyamatos nyelvtanulás. Egyet lépünk előre, s egyet lépünk hátra? Joggal váránk azt, hogy ha korszerűsödik a nyelvi képzés, akkor arra meglegyen a kellő anyagi fedezet.

Hiszen a kényszerű kihagyás nem segíti elő a valóban korszerű nyelvvoktatást. Már előre sajnálom azokat a nyelvtanárokat, akik az évet (vagy éveket) kihagyó diákokkal fognak kínlódni. S hogy ez mennyi fölösleges energiát fog lekötöni, azt kár is részleteznem.

Nem lehetne valahogy mégis áthidalni ezt a problémát? Hiszen a fakultatív oktatással könnyebb lesz mind a diák, mind a tanár dolga.

Ezen érdemes lenne elgondolkozni azoknak is, akik a pénzt osztják. Agg Zoltán

A módosított órarend

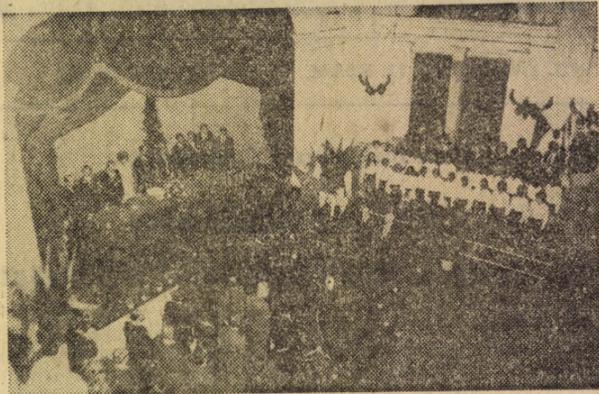
A tantervmódosítással életbe lépett új órarendet az egyetem vezetősége a hallgatók kérésére némileg módosította, mivel az ebédelést, illetve a Makarenkóba való átérést a tizenöt perces szünetekben nem lehetett megoldani.

Az órábeosztás a módosítás után a következőképpen alakult:

Központi épületben	Makarenkóban
1. 8.00—8.50	8.00—9.30
8.55—9.45	

2. 10.00—10.50	10.00—11.30
10.55—11.45	
3. 12.00—12.50	12.00—13.30
12.55—13.45	
4. 14.15—15.45	14.15—15.45
5. 16.00—17.30	16.00—17.30
6. 17.40—19.10	17.40—18.10
7. 18.20—20.50	18.20—20.50

Tehát a módosítás csak a délutáni és a nyelvórákra vonatkozik. Ha a nyelvóra előtt a hallgatóknak a központi épületben van foglalkozásuk, a Makarenkóban az órakezdés és befejezés megegyezés szerint, tíz-tizenöt perccel későbbre tehető.

Tanévnyitó ünnepség az aulában

Fotó: Tutsek Csaba

Jelentkezz a TIT ifjúsági szekciójába!

A TIT ifjúsági szekciója ebben az évben is folytatja munkáját, s várja régi és új tagok jelentkezését. A szekció alapvető célkitűzése: középiskolási és szakmunkásképző intézetek klubjainak segítése, programjaik összeállítás, viták vezetése.

Amikor két évvel ezelőtt megalakult a TIT ifjúsági szekciója, létrehozói abból az elképzelésből indultak ki, hogy jó lenne, ha az egyetemen megszerzett tudás nem válna „holt anyaggá”, az egyetemisták képesek lennének arra, hogy ismereteiket továbbadják. A dolog másik oldala az, hogy több felmérés is megállapította,

hogy a szakmunkástanulóklubok munkája igen gyenge alapokon áll, s nem mindegy, hogy a munkásság — közülük kikerülő — következő generációja milyen szakmai, politikai és általános műveltséggel rendelkezik.

A jelentkezők október közepétől egy tíz előadásból álló sorozaton vesznek részt, majd, a második felévben, kijárhatnak klubokba. Akik tavaly is jártak, azok már idén ősszel is bekapcsolódhatnak egy-egy klub munkájába.

Jelentkezni október 10-ig lehet, a pedagógia tanszéken, Szabóné Berki Évánál. Várjuk a régi és az új jelentkezőket.

Nagyobb megértést!

Az elmúlt napokban a rektori tanács napirendjén egy látszólag nem nagy horderejű kérdés szerepelt: arról volt szó, miként tudja az egyetem a tetemes telefonszámláját majd év végén kiegyenlíteni?

Nem most került először ez a kérdés szóba, a súlyos gondok, szűkös anyagi kereteink már korábban jelentkeztek. A gazdasági hivatal a nyár folyamán már levélben értesítette a tanszégeket, hogy az év hátralévő időszakára még mennyi „telefonkeretük” maradt. Szerkesztőségünk esetében ez az összeg — arányosan elosztva — napi háromszori, maximum 3 perces telefonálást engedett meg. Minden bizonytalanság tanszékeken és az egyetem más intézményeinél sem volt jobb a helyzet.

Most, hogy a rektori tanács újra napirendre tűzte a „telefonproblémát” arra enged kö-

vetkeztetni, hogy a nyári körlevél nem érte el a kívánt hatást. Ezért értem döntés született, hogy a telefonszámla rendezésére biztosított összegben felüli túllépést a tanszék, intézmények saját zsebükből kell, hogy kifizessék. Nem népszerű intézkedés, az igaz. De, hogy szűkszerű, azon nem lehet vitatkozni. Nem azt jelenti ez, hogy megvonják a telefont, hiszen az egyetemen a telefon nagyon sok embernek a munkaeszköze. Arról van szó, hogy az egyetem oktatóitól, dolgozóitól nagyobb megértést kérnek: magánbeszélgetéseiket igyekezzenek csökkenteni és távhívást csak hivatalos esetekben vegyenek igénybe.

Az egyetem vezetői az említett döntéssel lényegében azt kérik az itt dolgozóktól: tanúsítsanak nagyobb megértést mindannyiunk közös gondja iránt.

Fotó: Tutsek Csaba

Hírek, események

Az SG-ben dolgozók tábort szeptember 17-19. között rendezték meg Csillebércen. A tábor célja, hogy mindenki, aki részt vesz a szakbizottság munkájában, közelebből megismerkedhessen az előtűk álló feladatokkal. Továbbá, hogy fórumot teremtsek minden olyan ötletnek, javaslatnak, amely munkájukat javíthatja.

Az Oktatás Módszertani Nemzetközi Kutatócsoport évi konferenciáját szeptember 20-23. között, Varsóban tartja meg. Egyetemünket dr. Szabados Anna, dr. Balázs Béla és Veres Pál képviseli.

Jelenleg Krasznodárban tartózkodik egy 20 fős diákcsoport (külker., illetve nemzetközi szakosak) egyhónapos intenzív nyelvtanfolyamon, Dömölki Natália vezetésével. A következő turnus október 3-án indul. Vezető tanárunk Mélykúti Ferencné lesz.

Dr. Gondí József oktatási rektorhelyettes szeptember 30-án a Pozsonyi Közgazdasági Akadémia vendége lesz, az intézet ötvenéves fennállásának jubileumi ünnepsége alkalmából.

Ismét egy új lehetőség kínálkozik, hogy a budapesti egyetemek, főiskolák hallgatói megismerkedhessenek egymással, közösen szórakozzanak, játsszanak, beszélgesse- nek, szóval jól érezzék magukat. Erre invitál a Műszaki Egyetem INTERMATER klubja. Továbbá bemutatkozik egy kollégiumi stúdió, a MARTOS STÚDIÓ. Első találkozás a BME R-klubjában lesz 1976. szeptember 24-én, délután 5 órakor.

Szeptember 25-én rendezik meg a Hűvösvölgyben az ipari kari sportnapot. Ki-ki a kedvére való sportágban indulhat. (Férfi- és női foci, tollaslabda, futás, távolugrás, kötélhúzás stb.) Díjazás az elért eredmények szerint...

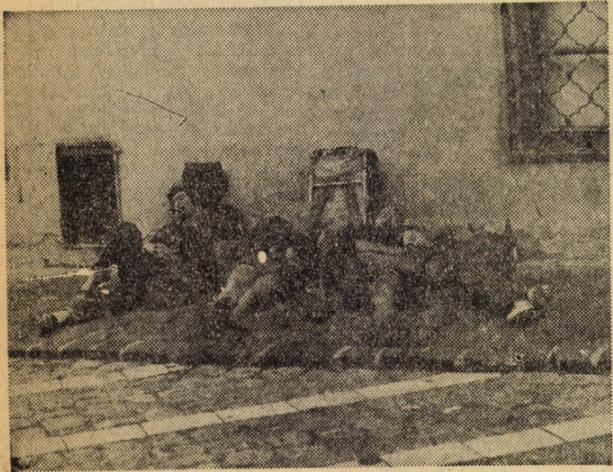
Sok szurkolóra és még több résztvevőre számít a rendezőség. Találkozás 1/9-kor a Moszkva térnél.

Georgina Martinova, a Pozsonyi Közgazdasági Akadémia képviselője szeptember 27-én érkezik Budapestre. A pénzügy tanszék vendégeként tölts néhány napot egyetemünkön.

A téli népművelési gyakorlatra október 10-ig lehet jelentkezni a pedagógiai tanszéken Szabóné Berki Évánál.

Párt-üv-ülés volt szeptember 17-én, ahol beszámoló hangzott el az 1975-76. tanév munkájáról és a tagsági könyvek cseréjével kapcsolatos határozatok végrehajtásáról. Ezen kívül a vb megvitatja a pb 1976-77. tanévi munkaprogramját, a pb és vb I. félévi munkatervét.

17-én játszotta férfi kosárlabdacsapatunk őszi első mérkőzését a HERNÁD csapatával. A KÖZGÁZ ezzel megszerezte első győzelmét: 104:64 arányban. A legjobb dobók: Némethi 30, Kamarás 21 és Möricz 21 ponttal.

Fotó: Petrich Ákos

Tanévkezdés oktatói szemszögből

(Folytatás az 1. oldalról.)

Jelentkező esetén indul még egy szakszemináriumom készletgazdálkodásból a szakközgazdászok számára. A munka egyrészt az egyéni kutatási témámra épül, másrészt pedig a tanszéki feladatokról írok és oktatási anyag. Ez általában a vállalati gazdaságtan szokott lenni, de három féléves anyagról lévén szó, ez most nem lesz. A másik ilyen feladatom az alternatív ipargazdaságtan előadások és szemináriumok tartása népgazdtervezelméleti és tanár C-szeknek. Tavaly tizennyolcven választották ezt, nagyon kellemes, személyes jellegű, intenzív foglalkozások voltak, látszott, hogy érdekli őket a téma, hiszen azért is választották. Erre egy előzetes koncepciót kellett kialakítanom, megfelelően szűkíteni, szelektálni ezt a nagy anyagot. Amikor megvan a jelentkezők névsora, ezt még alakítom, személyekre igazítom.

Egyéni kutatási témám a készletgazdálkodás, amiből IV. éves ipar és belker marketingeknek, valamint ugyancsak

IV. éves pénzügyi vállalatiskoknak tartunk előadásokat és szakszemináriumokat. Ezt négyen csináljuk (ketten tanszékiek, és két külső). A koncepció kialakítása megtörtént. Elég sok módszertani problémánk is volt, ugyanis most jelent meg példatár az új jegyzet, amit Chikán Attilával írtunk tavaly, és így, az eddig előadásokon leadott anyag jó része megtalálható a jegyzetben. Fejtörést okozott az is, hogy hogyan fogadtassuk el, hogyan szeretessük meg a hallgatókkal az anyaghoz kapcsolódó matematikai modelleket, hová helyezzük ezt a részt, hogy ne csússzunk vele közel a vizsgaidőszakhoz, amikor már más köti le a diákok figyelmét. Végül is csökkentettük az előadások számát, a szemináriumokét növeltük, és az első előadás leadtuk az egész készlettemát, hogy azután tetszés szerint lehessen ráfűzni az egyes részproblémákat. Ezt az első előadást én tartottam. Egy egész hétvége ráment a felkészülésre, míg sikerült egy előadásba összesűríteni az anyagot.

Szakszeminárium a TDK jegyében

Ugyanebből a tárgyból szakszemináriumom is van négy V. éves népgazdtervez vállalati modellező szakágazatos és hat IV. éves iparos hallgatóval. Ok nyáron szakmai gyakorlaton voltak, s mivel a TDK-beadási határidő igen közel van már, neki is láttunk megszélesíteni az anyagiakat. Sajnos, az derült ki, hogy dolgoztak ők ugyan a nyáron, de az első rázóssabb problémánál megálltak. Így csak két-három dolgozat van készen, legfeljebb nagyon erős hajtással lehet még három-négy. Kár, hogy így alakult, mert meggyőződésem, hogy majdnem mindannyian képesek lettek volna többet felmutatni, ha nem ilyen közeli a beadási határidő, és nem a nyári szünet után van mindjárt. Hiányzott a folyamatos segítség, biztatás ahhoz, hogy keljen haladjanak. Ha a TDK-beadási határidők nem módosulnak, jövőre nekünk kell koncepciót változtatnunk.

Ehhez a szakszemináriumhoz kapcsolódva volt még egy év eleji előkészítő feladatom. Szakszemináristám rendszeresen kijárnak a Csepel Művek különböző vállalatainak anyag-ellátási osztályaira, ahol sajtómaguknak, és a műveknek egyaránt fontos készletgazdálkodási problémákkal foglalkoznak. Ok 400 forintot kaptak ezért a vállalat pedig dolgozatokat, a tanulmányozott problémákról. Figyelembe véve a hallgatók kívánságait is, megegyeztünk a Csepel Művek anyagellátási főosztályával a témákban, hogy ez a munka is kezdődhessen a tanévvel együtt.

A kutatómunkámról röviden annyit, hogy a szocialista vállalat kutatási főirányban már majdnem egész éves munkatervünket teljesítettük a mi részünkben. Az én tanulmányomat augusztus végén már meg is vitattuk. Ezen kívül egy tanszéki vállalati munkát is elkezdtünk.

Költségvetési bonyodalmak

A társadalmi munkák egy része is elkezdődött. Tavaly alakult egy közgazdasági felvételi előkészítő bizottság, amelynek az öt felsőoktatási intézmény Studium Generale tevékenységének koordinálása és finanszírozása a célja. Ennek a bizottságnak a titkára

vagyok. A nyáron stúdium-táborokat látogattam, ezek tapasztalatairól kellett most írni egy beszámolót, elkészíteni az új munkatervet és a költségvetést. Ez utóbbi a legnehezebb. Nyolcszáz ezer forintot kaptunk az OM-en keresztül, de ennek jelentős részét el-

vitték a táborok. Most fő a fejként jön a pénzből. Egyébként nagyon érdekes, hogy noha mind az öt intézmény közgazdasági jellegű és felsőfokú, mégis rengeteg baj van a költségvetéssel. Mind az öt többet költött eddig a megengedettnél és ráadásul néhol ezt még észre sem vették.

Másik társadalmi funkcióm, a kollégiumi nevelési tanácsadó testület titkáráként nyáron meglátogattam a szakkollégiumi tábort is. Megismerkedtem az újonnan felvettekkel, elvállaltam a vállalatgazdaságtan szekció másodéve-

seinek irányítását. Most kezdjük velük is a munkát, ami eléggé speciális lesz, mert ez nem egyezik az egyetemi vállalati gazdaságtanoktatással, mert ők még csak másodévesek és a későbbi tanulmányaik során kapnak igargazdaságtan-oktatást. Ezért úgy terveztem, hogy inkább az egyéni kutatási módszereket, közgazdasági intelligenciát, problémaérzékenységet, önálló gondolkodást „tanulunk” majd egy évig.

Gyakorlatilag minden szálon beindult nálam az új tanév, csak még a nevelési tanácsadó testület munkaprogramját kell később elkészíteni.

Rendhagyó félév

Tóth Tamás (külső, tanszék): Eléggé rendhagyó, tipikusnak semmiképp nem tekinthető félév áll előttem. Ez alatt azt értem, hogy az oktatómunka és egyéb tevékenységek közötti arányok meglehetősen eltolódnak az utóbbiak javára. Ennek egyik oka az, hogy nálunk általában sem azonos a félévek terhelése, a tárgyak egymásra épülése, három féléves tárgyak miatt általában a második félév az erősebb. Ehhez járul még az, hogy a félévben védem a kandidaturámat, amit a vállalati külső politikai és eszközei témában írtam, s aminek kapcsolódóan október elején filozófiából, politikai gazdaságtanból és külker. gazdaságtanból vizsgát is kell tennem. Így ebben a félévben mindössze négy-öt óra lesz (a

második félév óraszámát általában ennek a duplája). Szakszemináriumot vezetek nappalin és estin, valamint a közgazdász továbbképzőn is lesznek óráim. Ezzel kapcsolatban aktuális feladat most szakszemináristáink nyári szakmai gyakorlatról készült naplójuk, beszámolóik ellenőrzése, megbeszélése. El kell készíteni munkatervünket is, végig gondolni, hogy ki mit csinált, hol járt, mit olvasott. Ezekhez kapcsolódóan van egy tanszéki feladatom is — tárgyfelelős vagyok. Ez nálunk annyit jelent, hogy a tárgyfelelősnek kell gondoskodni arról, hogy minden órát megírtassanak, hogy meglegyen a féléves foglalkozások tematikája, szemináriumos tárgyaknál az első pár szeminárium részletes terve.

Diplomamunka-dömping, államvizsgák

Ami nálunk, így év elején, a munka zömét adja, az a diplomamunkák értékelése, majd az államvizsgáztatás. Százegynéhány diplomamunka fut be tanszékünkre nappaliskolától, estisektől, mérnök-közgazdászoktól. Szeptember elseje a beadási határidő, és október elejéig el is kell olvasni, véleményezni azt a 10–12 dolgozatot, ami egy oktatóra jut. Persze, ezek egy része nem ismeretlen, hiszen szakszemináristáink nyáron is juttattak el hozzánk kézírásos fejezeteket. Ez körülbelül fele az összes bírálandó munkának. Sok adminisztratív tennivalót is hárít ránk ez a munka. Kezdvé attól, hogy néha a fél várost végig kell telefonálni, egészen odáig, hogy például beteg az adminisztrátorunk, s így most mi postázunk. Ezután október 13. és 23. között lesznek az államvizsgák. Ez a tizenöt napos

periódus nonstop vizsgáztatással telik majd.

A félév folyamán — jórészt tanszéki kollektívával — jegyzetet írtunk vállalati külker. gazdaságtanból, amit jövő év második félévében oktatunk. A nyomdai átfutási időt is be kalkulálva, azonban a félévben kész kell lenniük a nyersfogalmazványokkal. Ez azt jelenti, hogy jó néhány tananyagvitánk is lesz a félév folyamán. Nyáron leadtam egy könyvet is a kiadónak, amit most kapok vissza a lektortól. Azon is lesznek javítványok.

A társadalmi munkák még nem indultak be, de ott is lesz munka, bár talán kevesebb, mint tavaly, amikor a tagkönyvszere kapcsán folytatott beszélgetések elég sok munkát adtak (egyetemi tanácsstag és pártvezetőségi tag vagyok). Úgy néz ki, a kevés óraszám mellett sem panaszokodhatok majd unalomról.

Tanévnyitó ünnepség egyetemünkön

(Folytatás az 1. oldalról.)

kereteit érdemlegesen megújította. Az új tantervben realizálódó egészséges felismerés — s ez évtizedünkben nemzeti jelenségnek ítéhető —, hogy a felsőoktatásnak nem szabad a specializálódás fokozásával versenyt futnia az ismeretanyag állandó bővülésével. Az a gondolat határozta tehát meg új tantervünket, hogy az egyetemi alapképzés minél átfogóbb, komplexebb és a különböző szakok közötti lehetőség szerint minél inkább konvertálható legyen.

Ennek jegyében az előző évek 28-féle közgazdasági diplomájával szemben — a három tanárszakot is figyelembe véve — egyetemünk a jövőben tizenegyféle diplomával bocsátja majd ki hallgatóit.

Az összevontabb szakképzés keretében a korábbi ágazati és funkcionális képzés jobb szintetizálására törekedünk és erőteljesebb egyeztetéseket kívánunk biztosítani a mikro- és makro-közgazdasági ismeretek tanításában. Ennek megfelelően biztosítja a tanterv, hogy ne csak egy szűkebb specializációt választó hallgatói csoport, hanem minden közgazdász hallgató megfelelő külkereskedelmi, szervezési, valamint piaci ismeretekkel is rendelkezzen, hogy minden szakon biztosítsuk a szükséges vállalati ismereteket, de több elméleti és technikai alapismeretet is biztosítsunk, ezzel a szakok közötti élebbé

történő továbbképzéshez, a konvertálhatóbb közgazdasági ismeretekhez. Ezzel természetesen a gyakorlatban minél jobban alkalmazható ismeretek, készségek elsajátítását kívánjuk megalapozni.

Mindéz összefügg az általános alapozó képzés erősítésének törekvésével, az elméleti közgazdasági-társadalomtudományi ismeretek oktatásának kiszélesítésével és a nyelvoktatás fejlesztésével is. (Egyes szakokon 2–2,5-szeresére emeltük a nyelvórák számát).

Az összevontabb oktatási szerkezet egyben a tantárgyi szétaprózottság jelentős csökkentésére vezetett: a tantárgyak száma mintegy egyötöddel csökkent.

Az előbbieken említett célkitűzések egyik fontos eszközeként tantervünk jelentősen — 14–20 órától 26–34 órára — bővítette az alternatív választási lehetőséget is. A felső évfolyamokon az alternatíván választható órák száma eléri az összes órák egyötödét, egy-negyedét. Ebben a keretben hallgatóink tantervünk új módszertani elemeként nemcsak egyes tárgyakat, de 3–5 tárgy összefüggő rendszerét jelentő alternatív blokkokat is választhatnak. E blokkok nem a szakképzés további specializálását szolgálják, hanem a képzés érdekében szükséges területi egészítést, esetleg éppen a komplexitás igényével, más területek megismerésének céljával. Az alternatív blokk részen a hallgatók például részletebben megismerkedhetnek a szocialista országok közgazdasági problémáival, vagy regionális gazdasági kérdésekkel, esetleg a munkagazdaságtan, vagy üzemszociológia területével.

Erdemes megjegyezni, hogy a legeredményesebb hallgatók egy-egy tanszékhez, tanárhoz kapcsolódva, lehetőséget kapnak arra is, hogy az alternatív blokk órákeretében a tanszék által jóváhagyott egyéni feladatokat oldjanak meg, esetleg más egyetemeken bizonyos kiegészítő ismereteket szerezzenek...

Az új tanterv azonban természetesen csak kereteket teremtett, amelyek között már a tanévtől fontos további tartalmi kérdésekkel nézhetünk szembe. Így például — a vizsgák számának csökkentése talán — napirendre tűzzük a számonkérés enésszerűségének áttekintését az elsőtől az utolsó évig, a vizsgák és az év-

közi számonkérés módszereit, tartalmát és formáit.

Amint a módszertani kérdéseknél, úgy a tananyagok tartalma tekintetében is a képzés további korszerűsítésének csak egyik állomása lehet a bevezetésre kerülő új tanterv. Ehhez minden esetre nagy segítséget nyújt, hogy tanterveinkhez elkészítettük összes tantárgyunk programját, s ezeket három kötetben közzé is bocsátottuk. Eppen e tananyagprogram-munkák tesztelésétől az egyes tantárgyak belső szerkezetének, felépítésének, tartalmának, más tárgyakkal való kapcsolatának alapos elemzését, ami már a tanévtől az egyetem tananyagainak, tankönyveinek módszeres megvitatását indítja el, s egyes tantárgyak esetében a koncepcionális újrágondolást is magában foglalja, hogy a nem kívánt, túlzott átfedéseket kiküszöböljük, illetve módszeresen felmérjük azokat a területeket, amelyek jelenleg hiányoznak oktatásunkból.

Mint minden esetben, az egyetemi képzés fejlesztésében sem képzelhetők el az előzményekkel szakító ugrások, csakis a folytonosság és változás dialektikus egységében érhető el a feltételekkel reálisan számoló előrehaladás. Az új tanterv és az ehhez kapcsolódó oktatásmódszertani és tananyagfejlesztési munkák, miközben egyetemünk oktatásában az elmúlt több mint negyedszázadban elért minden fontos eredmény megőrzésére törekednek, megkísérelnek választ fogalmazni korunk egyik legégetőbb oktatási kérdésére, arra a kérdésben már említett dilemmára, hogy vajon miként lehet jól reagálni az ismeretek gyors bővülésére. Ezt a választ tantervünk úgy fogalmazza meg, hogy a tartós elméleti összefüggések, módszertani ismeretek és gyakorlati alkalmazásuk megtanítására törekszik.

Okatásunk fejlődésének, a közgazdaságtudomány jelenlegi hazai és nemzetközi eredményeinek birtokában a magasabb fejlettségi szintre emelkedett magyar népgazdaság közgazdasági szakemberigényét jobb, eredményesebb oktatással, oktatásmódszertessel, önfeláldozó, szívből, többre törő tanulmányi munkával kell szolgálnunk.

BESZÉDÉT KÖVETŐEN

Berend T. Iván bejelenti, hogy egyetemünk felterjesztése alapján dr. Polinszki Károly oktatási miniszter címetes egyetemi tanári címet adományozott dr. Ganczer Sándornak, az Országos Tervhivatal elnökhelyettesének és dr. Kende Istvánnak, a Külügyminisztérium főosztályvezetőjének. Címzetes egyetemi docensi címet kapott dr. Botos Katalin, a Pénzügykutató Intézet osztályvezetője, dr. Patáki Balázs, a Vasipari Kutató Intézet tudományos főmunkatársa, dr. Vas Zoltán Péter, az MTA tudománysszervezési csoportjának tudományos főmunkatársa és dr. Szalontai Valér, az UVATERV műszaki gazdasági tanácsadója.

Ezt követően kerül sor a tanévnyitó ünnepségek immár hagyományosa, kedves színlíttjára. Ollé Lajos, az ipar kar dékánja ismerteti az egyetemi tanács határozatát: négy, ötven éve végzett közgazdának, dr. János Máriának, dr. Strassenreiter Ignácnak, dr. Takács Imrénének és dr. Timon Árpádnak eredményes szakmai és közéleti tevékenysége elismerésül egyetemünk tanácsa aranydiplomát adományoz. Az aranydiplomákat a rektor adja át az ünnepelteknek, amiért dr. Takács Imre mond köszönetet mindnyájuk nevében. Az ünnepi hangulatot fokozza egy Bach-kórusmű, a Honszeretet dallamának felszendülése az énekkar tolmácsolásában.

Ezután az elsősöké a főszerep, az eskü szövege zűg végig a termen. Őket Veres Pál, az egyetem KISZ-titkára köszönti. Végül a rektor zárszavával, s az Intelektuális hangjaival zárul a rövid, de tartalmas és szép ünnepség.

Az oktatási és tanulmányi fegyelem

(Folytatás az 1. oldalról.)

akkor oktatónak, hallgatónak egyaránt érdeke lesz kihasználni a rendelkezésre álló időt.

— Milyen intézkedéseket terveznek ennek megvalósítására?

— Nem hiszem, hogy formai, adminisztratív intézkedésekkel sokra lehet menni. Az egyetemi tanácsnak benyújtott munkaterv-javaslatunkban tanszéki, kari és országos felmérés-értékelő fórumok felállítását tervezzük. A tanszék kiválaszt egy előadást, vagy szemináriumot, figyelemmel kíséri munkáját és véleményezi. Ebbe bevonják más, kapcsolódó tanszék (például: a politikai gazdaságtan, az ágazati gazdaságtan) oktatóit és a TKR-en vagy egyéb KISZ-fórumokon keresztül a hallgatókat is.

Fontos, hogy a hallgatók képviselői szerezzenek széles körű információkat, felkészüljen vegeken részt ezeken az értekezleteken. A hallgatókat megvitatták, értékelik és határozatot hoznak. Kari szinten a kari tanács foglalkozik a felmerülő kérdésekkel, a legkiemelkedőbb problémák pedig a rektori tanács elé kerülnek. Ezekben a szervekben természetesen szintén helyet foglalnak a hallgatók képviselői is.

Az évközi és év végi számonkérés értékelni igen nehéz dolog, hiszen itt elvi és módszertani problémák merülnek fel. Az egyetemi nevelési tanácsot kértük fel, tekintse át a számonkérés gyakorlatát és dolgozzon ki javaslatot a felmerülő problémák megoldására.

Pál Kata

FELHÍVÁS!

Egyetemünkön egy éve indult meg a Munkás-Diák Vitakör szervezése. A mozgalom lényege, hogy egyetemi hallgatók részt vesznek a munkás fiatalok KISZ-gyűlésein, ahol politikai vitakör keretében együtt beszélnek meg aktuális politikai és belső vállalati eseményeket. Politikai vitakörökre kéthetenként, az egész évre közösen felállított program szerint kerül sor. Egy vitakörön két egyetemi hallgató vesz

részt, a vitakört nem ők vezetik. Szerepük, hogy ismereteket adjanak át, tanuljanak, aktívan vegyenek részt a vitában. A kezdeti jó tapasztalatok alapján kérjük azokat, akik szívesen bekapcsolódnának a Munkás-Diák Vitakör munkájába, hogy jelentkezésüket a KISZ-bizottságon, a szakbizottság borítékjába tegyék.

Matolcsy György,
a szakbizottság vezetője

Évnyitó az aulában

A diákok megkoszorúzták Marx Károly szobrát

KISZ-vezetőképző tábor Csopakon

Magam és a beszélgetések után itélve, társaim nevében is elmondhatom, hogy a csopaki KISZ-vezetőképző táborban jól éreztük magunkat. Kellemes légkörben folyt a munka — még az időjárás is kedvezett nekünk, így nem csoda, hogy néha szeretnénk volna a Balaton hús hullámai-ba vetni magunkat. De első volt a munka, hiszen abból a célból gyűlt itt össze csaknem 150 ember, hogy az előttünk álló feladatokat, célokat megvitassuk, a problémákra megoldásokat találjunk, illetve kapjunk. Igaz, adva volt minden feltétel a zavartalan munkához, sporthoz és szórakozáshoz, mivel egy nagyszerűen felszerelt, szép táborban töltöttük el azt az öt napot. Talán kicsit kevés is volt ahhoz, hogy minden téren alapos munkát végezzünk, amihez hozzájárult az is, hogy a programok sorrendjének összeállítása nem a legszerencsésebb volt.

A legelső előadást dr. Nagy Sándor, a KISZ KB titkára tartotta a KISZ IX. kongresszusáról. A beszámoló jellemező ismertetés nem törekedett élmények, színes események elmondására, inkább a fő tartalmi jellemzőket, a kialakított irányelveket vázolta. Az egyetemistákról a tanulás, a társadalmi munka, az eszméleti képzés, és a tömegsport kapcsán esett szó. E témákkal kapcsolatban néhány konkrét, akcióiról, eseményről javaslatot is hallottunk. Az előadás alapvetően az általános elképzelésekről szólt, az év eleji sürgős, konkrét tennivalókat megoldásához kevés segítséget nyújtott.

A következő napon az idei mozgalmi év egyetemi feladataival foglalkoztunk.

Délután Veres Pál, a KISZ-bizottság titkára beszélt az újrakiadott határozat eddigi végrehajtásáról, a szervezet tervezési rendszeréről, az egyéni vállalkozásokról. Kiemelte a legfontosabb eredményeket és negatívumokat, részletesen foglalkozott a szervezeti különböző szintű működési egységeinek kapcsolatával, irányításuk elveivel. Az előadás kritikus szemlélettel értékelte az eddigi munkát, racionálisnak tűnő elveket fogalmazott meg a tervezés számára.

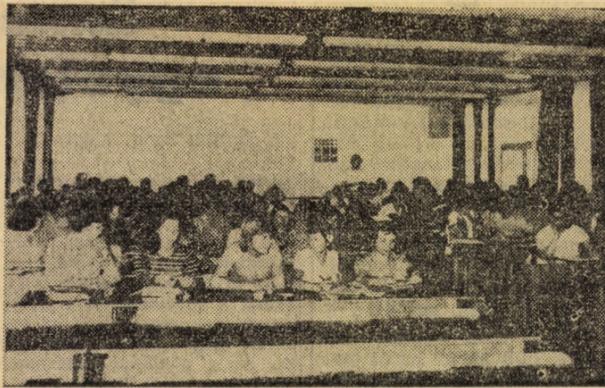
Megvalósításuk azonban nem várható egyik napról a másikra, ehhez az eddiginél sokkal jobb együttműködés és információáramlás szükséges.

Délután a tanulmányi munka került napirendre. A karunként külön tartott vita során, szó esett a legfontosabbokról; a tanulmányi versenyről, a TDK-körökről, a novemberben sorra kerülő TDK-konferenciáról. Sokféle vonatkozásban és élesen merültek fel a tanulmányi fegyveléssel kapcsolatos kérdések; a csoportok közös munkája, a lelkiismeretlen diákok problémája, a tanulmányi versenyek kétes ösztönző szerepe, az oktatók és a hallgatók kapcsolata. Az elhangzott javaslatokat a vitavezetők gondosan feljegyezték.

Másnap reggel Berend T. Iván rektor tartotta meg szokásos év eleji tájékoztatóját az új tanévről.

Megtudtuk, hogy idén sem várható a kollégiumi helyzet javulása, nem lesz több tanterem az épületben, nem csökken a tankörök létszáma, nem nőnek az egyetem anyagi lehetőségei, csupa nem, nem, nem. Változott viszont az órarend. Nagy érdeklődéssel vártuk a módosítás számunkra eddig felfoghatatlan várható előnyeit, amelyek a változást indokolhatták. Szó esett többek között arról, hogy hasznos az órák hosszának növelése, amelyet az órákúzi szünet is segít hatékonyan kihasználni, meg arról, hogy a korábbi (csúcsforgalmi) utazás a hallgatók kis részét érinti csupán.

Nekem nagyon tetszett, hogy előző nap a hallgatók önkritikusan vitatkoztak a tanulmányi fegyveléssel, keresve a lehetőségeket a helyzet javítására. Egy biztos: a 15 perces „ebédszünet” csupán arra elég, hogy jó nagyot szünpantsunk a menza levegőjéből. A diák azonban makacs fajta, mindennap ebédre törekszik (tolakszik) és amikor 15—20 per-

Előadásra várva

ces késéssel belihag órára, azaz vigasztalja magát, jó, jó fegyveléssel, de legalább jóllakott.

Délután a KISZ pártirányítástól tartott előadást Szarvas László az egyetemi pártbizottság titkára, amit kari szinten eszmecsere követett.

A közművelődési bizottság előre kiadott, túlnyomórészt semmitmondó (és azt is hogyan!) stencilje után nem sokat vártam a kulturális tervekéről szóló előadástól. Az ismertetés azonban meglepően tömör, pontos, lényegretörő volt. Az ezt követő karonkénti beszélgetés is azt bizonyította, hogy a művelődés, és a klubok vezetői pontos tervekkel, már most naptári rendbe állított programokkal állnak készen, konkrét elképzeléseiket lelkesen készítették elő. Érdeklődnek egymás munkája iránt, részletes tájékoztatást, jelentkezési dátumokat, kezdési időpontokat tudnak mondani. Tetszett, hogy végre valaki nem napiról olvassa a véleményét: és a munkájáról fejből is be tud számolni: Nem vagyok biztos benne, hogy minden sikerül, amit megfontoltak. De megérdemelnék, hogy így legyen!

A vonaton hazafelé beleolvastam a táborról faggatózó kérdőívbe. Az egyik kérdés valahogy így hangzott: milyenek talátlad az előadások témaválasztását, színvonalát? Az aláhúzendő válaszok a következők voltak: gyenge, megfelelő, jó, kiváló.

A megjelöltek között a leggyakoribb a megfelelő volt.

Amit a minőségi rangsorban, ugye megelőző a jó és a kiváló.

Mint minden ifjúsági táborban, itt sem hiányozhatott a sport és a szórakozás. Erről is szeretnék kicsit részletesebben beszámolni, s egy-két dolgról véleményt is mondani. A tábor sportéletével kezdődött a történet, sőt mozgalom is indult az „edzett ifjúságért”. Azt mindannyian jól tudjuk, hogy nem elég csupán beszélni róla, hanem elsősorban cselekedni kell. A táborban ismét bebizonyítottuk, hogy igenis szeretünk sportolni, ha a feltételek is adottak.

Az úgynevezett „szórakoztató brigád” feladata lett volna, hogy a napi munkák után a szabad idő eltöltése színvonalas és kellemes legyen. Ez hol jól, hol kevésbé jól sikerült is, de nézzük csak sorban az eseményeket. Rögtön az első este hallhattunk Németh Miklósól, a népgazdterv tanszék adjunktusától egy nagyszerű élménybeszámolót a Harvard egyetemen eltöltött hónapokról.

Az első évfolyamosok kivételével mindannyiunknak ismerős a név: „Neo Primitív”. Mivel az együttes tagjai idén vezettek, így csak hiányos létszámmal jöhettek el a táborba, de a hangulaton ez nem változtatott semmit. Egy este-re azért megtagadták stílusukat és a spanyol polgárháború 40 éves évfordulója alkalmából összeállítottak egy zenés-verses műsort, az „ezernyelvű, everszívű brigádról”. Ezt megelőzően három kisfilmet nézhetünk meg, amelyeket sem technikai, sem minőségi szempontból nem találtunk jónak, kivéve a május 1-i felvonulásról készített filmet. A harmadik este ismét nagy összecsanás következett a karok között, de ekkor már nem sportban.

Főzen a szellemi vetélkedőknek nem nevezhető valamin

— ismét a beszélgetésekre hivatkozva — egy ideig jól éreztük magunkat, sokat neveltünk, rohantunk össze-vissza, mivel a feladatok természetesezt kívánta. De talán jobban

meg kellett volna gondolni, hogy mit és mennyit...

Másnap délutánra akadályversenyt tervezett a táborvezetőség a Koloska-völgybe, amely sajnos csak részben valósult meg az időjárás szeszélye miatt.

Este a Neo Primitív mutatta be igazi formáját. Akik a KEN-en megrendezett rongyosbálon látták a műsorukat, el tudják képzelni, Esténként a műsorok után Disco szolgáltatta a zenét a táncolóknak.

Végezetül: a tábor munkája sok szempontból építő volt, erősítette a munkafegyelmet, a közösségi szellemet és a kihovatartozást. Felmerült számos olyan kérdés amelyre még a válasz nyitott, de a további fegyveléssel kitartó együttműködés — reméljük — ezekre is megadja a választ.

M — V

Fogadalomtetel

Tizenegyedikén délelőtt ünneplőbe öltözött lányok és fiúk álltak az aulában, a széksorok között és mögött, kinek hol jutott hely. Izgatottan, kik kicsit megilletődöttek, vagy kicsit játszott fölénnyel palástolva az egyetemmel való első találkozás izgalmát. Tanévnyitónapra és fogadalomtetelre készülődött a gólyasereg.

En pedig „gólyavadászatra” indultam. Kíváncsi voltam kire, hogy hatott a hangulat a pillanat ünneplőessége, az új légkör, akkor és ott ki hogyan látta eddigi útját, mik a terveit.

Igy aztán mindenkinek nagyjából ugyanazokat a kérdéseket tettem fel: honnan jöttél, mit tanultál eddig, miért ide jöttél, mit vársz az egyetemről?

Elsőnek olyan gólyával ismerkedtem meg, aki érdekes vergabetű után került hozzánk.

Csarnai József

gyulai. Gimnazista korában elsősorban a matek érdekelt, így először a Műszaki Egyetemre, később a szegedi TTK-ra akart menni. Negyedikés korában váratlanul — mint említette részben személyi természetű indokok miatt — úgy döntött, hogy a Szegedi Orvostudományi Egyetemre jelentkezik. Az elhamarkodott döntés nem is vezetett jóra, nem érezte jól magát és egy hónap után abbahagyta orvosi tanulmányait. Egy évig dolgozott a postán, segédmunkás is volt. 75-ben jelentkezett hozzánk.

A miért megint nem túl egyértelmű. Csak a matekszeretet kevés volt ahhoz, hogy a Műszaki Egyetem, vagy a TTK mellett döntsön, de miután a történelmet szeretete, ide jelentkezett és sikeresen felvételizett. Pillanatnyilag még nem nagyon tudja mit vár az egyetemről, mire kíváncsi. Szakosodási terveit között a nemzetközi és a népgazdasági terv szak szerepel.

Amilyen girbe-gurba volt Csarnai József útja, olyan egyenes

Wolf Sárkány

Ó pesti a Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskolában érettségizett, így eleve adva volt, hogy hozzánk jöjjön. Talvaly sikeresen felvételizett,

Mihályi Géza

faggattam. Ő harmadikos korában döntötte el, hogy ide jelentkezik. Miután a humán- és a reáltárgyak egyaránt érdekelték, kompromisszumként született ez a megoldás. A szakválasztásról még volt elképzelése, viszont igen világosan megfogalmazta, hogy itt az egyetemen sokoldalúságát nem feladva, reméli, meg fogja találni az érdeklődésének megfelelő szakot és tárgyakat.

A fogadalomtetel után három nyilatkoztak. Nem búcsúztunk el tőlük, mert fél-évkor megint szóra bírjuk őket arról, hogyan valósulnak meg a most még halvány körvonalú elképzelések, mit szűrnék majd le egy félév tapasztalataiból.

Addig is tanulni való lesz bőven, tehát hajrá gólyák, érezzétek jól magatokat nálunk!

Köves

A gólyatábor egyik legnépszerűbb eseménye az instruktorok és gólyák közötti focimeccs volt, melynek eredménye (16:2 a gólyák javára) reálisan tükrözi az erőviszonyokat.

Gólyatábor — gólyaszemmel

Mikor a Közgazdászok ez a száma a kezetekbe került, már javában folyik az egyetemi élet, és az első évek nyárvégi törökbálinti építőtáborra már csupán szép emlékek lesz.

Az egyetemen szinte hagyománnyá válik — hiszen másodszor került rá sor —, hogy a tanévkezdés előtt a leendő első évesek számára építőtábor rendez a KISZ-szervezet. Ilyen szempontból egy kicsit rendhagyó ez a tábor, hiszen a napi munkán és a különböző programok szervezésén túl, elsődleges célja volt, hogy véllünk, gólyákkal megismerjese az egyetem tanulmányi rendszerét, mozgalmi munkáját, és nem utolsósorban azt, hogy a csoportok megismerjék egymást, már a tábor alatt közösséggé formálódjanak. Talán egy kicsit sablonosan hangzik így, de a tábori élet, a közös munka, a különböző programok során tényleg rengeteg alkalom nyílt erre.

A gólyáknak a tábor iránti lelkesedését és kíváncsiságát mutatja, hogy jóval többen érkezünk meg Törökbálintra, mint amennyire a szervezők első évesek számítottak. Ez azonban csak átmeneti elhelyezkedési problémát okozott, és inkább örömet jelentett a táborvezetőknek.

A munka a törökbálinti Kertészeti Kutatóintézet gazdaságában folyt, ahol az ösztiback gyors érése miatt sokféle tennivaló várt ránk. A csoportok egy része a szedésnél dolgozott, a többség bent a gazdaság területén a konzerngyáruk számára barackot feleztett, néhány csoportra pedig a ládák hordásánál és a rakodásnál volt szükség.

Az időjárással sajnos, nem sok szerencsénk volt. Az eső a szedőknek néha kedvezett, néha nem; ugyanis a „kényszerpihenőnek” mindenki örült, az viszont elég kellemetlen volt, ha kint áztak munka közben a gyerekek. Még bent a gazdaságban, a fedett csarnokban is jólesett, ha frissítésképpen énekeltünk vagy mozogtunk egy kicsit. A jó tábori hangulatot végül is a hideg, esős idő sem tudta elrontani.

A napi hatórás munka után délutánonként előadásokat, tá-

kozgatókat hallgattunk az egyetemről. Meglátogatta táborunkat dr. Halmay Erzsébet, aki az egyetem tanulmányi rendszeréről, a mi évfolyamunkkal beinduló reformokról beszélt. A KISZ-yb tagjai és felső éves KISZ-vezetők az I. évfolyam mozgalmi munkájáról tájékoztattak. Ezeket a hivatalos „forumokon” kívül persze kötetlenebbül is ismerkedhettünk az egyetemi élettel, hiszen instruktorainkat nyugodtan kifaggathattuk bármilyen kérdéssről, és a legjobb csoport leendő patronáló tanárral is találkozott.

Esténként sem unatkoztunk, szinte minden nap szervezett program várt ránk: tréfás vetélkedő, filmvetítés, disco, Tolcsvay-műsor. Biztosan emlékeztetek maradnak a kórjátékok is, amelyek mindig spontán alakultak ki, és szinte minden táborlakó részt vett bennük. Talán a legszínesebb, az egész tábor megmozgató program a mini-VIT volt, amelynek keretében a csoportok 2—2 ország jellegzetességei alapján készítették műsort, és ezt az utolsó előtti nap délutánján, „az országok találkozóján” mutatták be.

A csoportok között az első naptól kezdve verseny folyt, amelybe a munkán túl természetesen a vetélkedők is beleszámítottak. A táborozásokról, az értékelés után a három legaktívabb csoport a 18, a 22 és a 23-as jutalmul megkapta a KISZ-bizottság piros emlékmás trikóját. A tábor többi résztvevője búcsúzóul könyvet kapott, és mindenkinek jutott egy-egy játék vagy más apróság, ami mindig erre a táborra emlékeztet majd bennünket.

Ebben a rövid cikkben, úgy érzem, csak ízelítőt tudtam adni a tábor életéből, hangulatából; sok minden nem fért bele — ez azok tudják igazán, akik végigélvezték azt a hetet. Azt hiszem, nekünk, elsőzőknek igen nagy segítséget nyújtott a KISZ-szervezet ezzel a táborral az induláshoz, az egyetemi életbe való beilleszkedéshez. A résztvevők sok új ismerettel és szép emlékekkel gazdagodva hagyták el a tábor.

Fodróczy Annamária

KONFERENCIA

A Moszkvai Plehanov Népgazdasági Főiskolán szeptember 15—17. között háromnapos konferencián — melynek témája a fejlett szocialista társadalom volt — részt vett a filozófia tanszék két munkatársa: Kiss Artúr tanszékve-

zető egyetemi tanár és Erdei Mihályné, továbbá a tudományos szocializmus tanszék négy munkatársa: Poller Imre tanszékvezető egyetemi docens, Halász Sándor, Liener Péter és Vass László.

Az egyetem vezető testületeinek együttes üléséről

(Folytatás az 1. oldalról.)

kutatómunkára való kedvező nézőponttal.

A kétvétenként megrendezésre kerülő ifjúsági parlament megszervezése és lebonyolítása is ez évi feladat. De permanens feladata a KISZ-szervezetnek a különböző szakbizottságok munkájában való részvétel biztosítása, különösen gondolván itt a szakmunkástanulók patronálására.

Nagy hangsúlyt fektet a KISZ-szervezet a kollégiumi munkára (ahol a közösségek megerősödését várja), az alapszervezeti vitakörökre és a közművelődés segítésére. Már most készül a KISZ a forradalmi ifjúsági napokra, a KEN-re és a nyári táborkokra — fejtette be ismertetését Veres Pál.

A bér- és jövedelemviszonyokról

Kreskay Ferenc, a szakszervezeti tanács elnöke elmondta, hogy a szakszervezet fokozott figyelmet szentel az egyetemi dolgozók minden rétegének bér- és jövedelemviszonyaira. Köztudomású, hogy az egyetem dolgozóinak bérezése nem kielégítő. Ezen a helyzeten kívánunk valamelyes segíteni lehetőségeikhez és tehetségükhöz mérten. Foglalkoznak az egyetem dolgozóinak szociális viszonyaival, a szociális ellátottsággal, többek közt a közélettel. E területen az utóbbi időben visszaesés tapasztalható, amely annak a következménye, hogy az ebben érdekelt intézményekkel nem vettük fel a kapcsolatot a változás érdekében, megelégedtünk a belső kritikával. Az üdülést igyekeztünk idén is biztosítani, sőt elmondható, hogy nagyobb volumenben, mint korábban. Ezt a szintet talán a következő évben is tartani tudjuk, kis áremeléssel, de fennáll a veszély gazdasági lehetőségeink forrásait ismerve, hogy két év múlva már nem.

Foglalkozik a szakszervezet az egyetem dolgozóinak továbbképzésével, gondolva itt az adminisztratív ügyviteli dolgozókra, akik körében eddig is legnagyobb volt a fluktuáció. E réteg kapcsolatait szeretné a szakszervezet megerősíteni az összkollektívával, azzal ha vállalja a továbbképzést, anyagilag is érdekelte tetszik annak elvégzésében.

Befejezésül Kreskay Ferenc utalt azokra a szervezeti változtatásokra, amelyekre szükség lesz a belső szakszervezeti munka javítása érdekében.

Az oktatás ideológiai-politikai munkájának javításáért

A pártszervezet néhány fontosabb feladatát ismertette az egyetemi küldötttertekezlet és a pártkongresszus határozatainak végrehajtása, amely nemcsak a pártszervezet, hanem az egész egyetem feladata. Párton belüli feladat volt a párttagkönyv-cserével kapcsolatos előkészítő munka. Ezt körültekintően, eredményesen hajtott végre a pártszervezet. A tulajdonképpeni munka most kezdődik azzal, hogy a tagkönyvcseré során lefolytatott beszélgetések javaslatait, ötleteit beépítjük a pártmunkába. A folyamatos munkában fokozott jelentőséget szán a pártszervezet az ideológiai, politikai kérdésekkel való foglalkozásnak. Korábbi párthatározatnak megfelelően az eszmei-ideológiai kérdésekkel kíván foglalkozni a pártszervezet által novemberben megrendezésre kerülő konferencia, melynek témája a fejlett szocializmus problémái. A pártszervezet javítani kívánja az oktatás politikai, ideológiai munkáját. E célból a KISZ-szel idén kezdetét veszi a hallgatók körében végzendő ideológiai, politikai felmérés, amelynek a feldolgo-

zása a következő időszakra komoly feladatot ad.

Számítalanszor lehet tapasztalni, hogy noha, az információ hálózatban a kapcsolatos sikerült javítani a visszacsatolásban részben szervezeti problémák miatt hibák csúsznak. Ezen a pártszervezet a jövőben változtatni kíván. A KISZ-szel közösen a pártszervezet is nagy hangsúlyt fektet az ifjúsági parlament sikeres megrendezésére. A hallgatók körében végzendő politikai nevelő munka hatékonysága érdekében a pártszervezet segítséget kíván adni azzal, hogy egy-egy KISZ-alapszervezetbe pártfeladattal megbízott oktatókat küld.

Ezután Szarvas László azokat a feladatokat ismertette, amelyek áttekintően valamelyik testület munkáját érintik. Így többek közt a hatásköri lista áttekintése, amely néhol a nagy létszámra való tekintettel is átszervezést igényel. Indokolt felülvizsgálni a pártszervezet felépítését is, az állami szervekkel való harmonizálás, a kapcsolatok egyértelműbbé tétele érdekében.

Az állami testületek munkáját a pártszervezet figyelemmel kíséri. A képzéskorszerűsítés kidolgozása az egyetem pártszervezetének egyetértésével történt, és a soronkövetkező végrehajtás ellenőrzésének munkálataiból is ki fogja venni részét.

Végezetül felhívta az egyetem vezető testületeinek figyelmét a testületi együttes munka javítására, amelyhez nem elégséges a tanév eleji tanácskozás. Kapjanak a testületek év közben is egymástól tájékoztatást. Ott, ahol van képviselő, a szerzett információt juttassa el a képviselő tagjaihoz, mert ez kötelesség! A pártszervezet szívesen veszi a kritikai állásfoglalás kialakítását a testületi tevékenységben, de ugyanakkor azt is fontosnak tartja, ha a határozatok figyelmeztetés nélkül valóulnának meg.

A pártbizottság titkárnak tájékoztatása után számtalan kérdés, hozzászólás hangzott el az egyetem munkatervét illetően. A megbeszélés remélhetőleg hozzájárul a testületek munkájának sikeréhez.

Aranydiplomás

A tanévnyitói ünnepség legkedvesebb pillanatai azok voltak, amikor egyetemünk rektora az aranydiplomásokat köszöntötte és átadta a ritkán adományozott okleveleket. Ezúttal négyen kapták meg ezt a ritka kitüntetést. Nevükben köszönte meg a „Rektor Magnificusnak” az elismerést dr. Takács Imre, akit az ünnepély után meghívunk szerkesztőségünkbe, hogy emlékekben, eseményekben gazdag életpályájának néhány részletét a mai egyetemisták számára is felvesszük.

— 1920-ban, középiskolai tanulmányaim befejezése után határoztam el, hogy a közgazdasági pályát választom és a Szerb utcából önálló kar-ként működött egyetemi közgazdaságtudományi karra iratkoztam be. Akkoriban ennek a karnak több szakosztálya is volt; egyetemes közgazdaság és közgazgatási, kereskedelmi, mezőgazdasági, külügyi szakosztály. Én az egyetemes közgazdaság és közgazgatási szakosztályt választottam, mert közjogi és közgazgatási kiképzést akartam szerezni. Ezt akkoriban csak itt kaphattam meg egy helyen. A diplomát 1925-ben kaptam meg. Enyém volt a 14. sorszámú oklevél. Előtte olyanok végeztek, akik valamilyen más pályán már szereztek képesítést és nekik így nem kellett mind a 8 szemesztert végigjárniuk. 1931-ig

aztán az egyetemen maradtam a kar mezőgazdasági közgazgatási tanszékén. Gyakornok, később tanársegéd voltam. 1926-ban közben doktorrá is avattak. A disszertációm címe „A magyar agrármozgalom 1867-től 1914-ig” volt.

A karon eltöltött évek után dr. Takács Imre 1932—33-ban vendéghallgatóként Berlinben folytatott agrárpolitikai és mezőgazdasági közgazgatási tanulmányokat. 1933-ban letette a magasabb közgazgatási állások betöltéséhez megkívánt gyakorlati közgazgatási vizsgát és 1940-ben az egyetemi magántanári képesítést is megszerezte.

Az egyetemmel való kapcsolata a felszabadulás után nem szűnt meg. 1947-ben egyetemi nyilvános rendes tanárrá nevezik ki a mezőgazdasági közgazgatásjogi és közgazga-

tástani tanszék élére az Agrártudományi Egyetem mezőgazdasági karának budapesti szakosztályán. Professzorként elnöke az Agrártudományi Egyetemen szervezett kétéves nappali munkástanfolyamnak. Innen az egyetemről megy nyugdíjba is. 1955 óta ismét a tudományos műhelyek körül találkozhattunk a nevével. Az

Meghívó

Szeptember 23-án este 8 órakor az elsősök törökbalinti kollégiumában bemutató előadást tart egyetemünk ének-kara, a Chorus Oeconomikus.

A kórus izelítőt ad repertoárjának komoly és vidám számaiból.

Az estre minden dolgozót és hallgatót szeretettel várunk.

Chorus Oeconomikus

Ösztöndíjasként a Harvardon

II. RESZ

Az elmúlt tanévben az Országos Ösztöndíj Bizottság pályázatának segítségével tíz magyar fiatal volt IREX ösztöndíjjal az Amerikai Egyesült Államokban. Az USA és a kelet-európai országok közötti kölcsönös kulturális és tudományos csere keretében lebonyolított tanulmányok egyik résztvevője Németh Miklós a népgazd. tert tanszék tanársegéde volt.

Lapunk előző számában a vele folytatott beszélgetés első részét közöltük, amelyben utóbbi évtizedek történetéről, az amerikai oktatás terén szerzett tapasztalatairól számolt be. A beszélgetés második részében — amelyet itt közlünk, — a diákmozgalomban bekövetkezett változásokról, a megoldatlan társadalmi kérdésekről és a bicentenáriumi ünnepségekről lesz szó.

A hatvanas évek végének nagy tüntetési nyomán az a kép alakult ki, hogy egy meglehetősen atomjaira bomlott társadalomban a diákság viszonylag egységes társadalmi réteget alkot. A nagy tüntetések kora azonban — úgy tűnik, ma már végleg a múlté. Beszélhetünk-e most a diákságról, mint egységes rétegről, mi változott meg e téren az elmúlt évek során az amerikai egyetemeken?

— Kint tartózkodásunk ideje alatt szembetűnő volt és ezt több Harvardon megfordult magyar is megjegyezte, hogy a diákság mennyire jobboldalibb beállítottságú lett az elmúlt néhány év során. Különböző vitaformák számomra meglepő a kapitalista rendszert inkább védő, mint bíráló hangnemből hozzászólások hangzottak el. S nem egyedi véletlen jelenségként.

A jobbrafordulás egyik legszembetűnőbb megnyilvánulása, hogy az a Massachusetts állam (itt van a Harvard és több más színvonalas egyetem), amely az elmúlt élnökválasztás során az egyetlen volt, amelynek lakossága (közte a nem jelentéktelen számú egyetemista) Nixonnal szemben a mérsékelt McGovern szenátorra szavazott; az ideai előválasztásokon az egyik legkeményebb, erőteljesen jobboldali és szovjetellenes hangot megütő Jackson szenátort

hozta ki — még az amerikai közvélemény számára is meglepetésként — győztesnek.

— Mi az oka a jobbrafordulásnak?

— Az okok feltárásához mélyen elemezni kellene az Egyesült Államok gazdasági, társadalmi életében az utóbbi években lefolyt változásokat, s ebben az ifjúság helyét, szerepváltozását. Anélkül, hogy e kérdésben „az igazság” megfogalmazását vállalnám, annyit talán megkockáztatok, hogy véleményem szerint — a helyzet érdekességeként vagy fonákjául — a 60-as évek végén kibontakozó gazdasági visszaesés, a világgazdaságban bekövetkezett ár profit és hatalom átrendeződése következtében rohamosan növekvő belső munkanélküliség (amelyből az ifjúság részaránya feltűnően magas) a korábban harcos és balosnak titulált ifjúságot próbára tette. „Megijesztette”, s az egyéni boldoguláskeresés útjára terelte. Az egyre nehezező helyzetben ugyanis nyilvánvalóvá vált a diákmozgalom belső szervezeti hiánya; az összefogás hiánya, az ideológiai sokszínűségéből fakadó szétúszások egyre inkább taszították, mintsem vonzották az utánzóplást, amely látva a tényleges nehézségeket, sokkal in-

kább az egyéni élete egyengetése (tanulás, állás, jó jövedelem) felé orientálódk, mint azt a harcosabb elődeik tették.

S végül még egy adalék a témához: a Harvardon tanuló diákoknak évi 6600 dollárt kell csak tandíjként kifizetni, aminek teljesítéséhez meglehetősen jó anyagiakkal rendelkezni szülők kellene. Ami pedig csökkenti annak a valószínűségét, hogy ezek a szülők erőteljes balos nevelésben részesítsék gyermekeiket. Valószínű, ha több szegényebb, kevésbé tehető családot taníthatna gyermekét a Harvardon és a hozzá hasonló egyetemeken, akkor más lenne a kép.

— Mi lett az egykori lázadók sorsa? Háttérbe szorultak, visszavonultak?

— A korábban aktív szerepet játszó jelentős hányada is elfordult, illetve meghasonlott korábbi énjétől, meglehetősen passzívvá vált. Példaként megemlítem a következő esetet, amelynek történetekor éppen az adott városban (Berkeley, illetve San Francisco) tartózkodtam. A szenátus egyik helyére, vetélytársként pályázott a baloldali megnyilvánulásairól is ismert színész, Jane Fonda férje, aki a 60-as évek diákmegmozdulásainak egyik vezére volt. A TV-ben magam is hallottam őt és ellenlábását, amint önmagukat programjuk egy-egy részletével a választók figyelmébe ajánlották. Amerikai mércével a volt diákvezér tényleg balra állónak egyet tekinthető, egy sor belpolitikai kérdésben józan, megfontolt véleményt formált. Az eredmény — mégis — számára csúfos vereség volt, a közvéleménykutatók utólagos felmérése szerint éppen a vele egykorú, volt harcostársak rétege, illetve a jelenlegi egyetemisták csekély támogatása eredményeként.

— Hogyan fogadják a tanárok a diákság politikázását? Rézt vesznek-e a megmozdulásokban?

— A tanárok ezekben a mozgalmakban, illetve az egyes megmozdulásokon csak elvettve és ritkán vesznek részt, leginkább egy szűk rétegről van csak szó. Tény ugyanis, hogy az egyetemek vezetősége, vagy esetleg mar maga a tanszék sem nézi jó szemmel, ha egy-egy oktatójuk túlságosan belemertül az ilyen jellegű áramlatok és eszmék tanulmányozásába, netán irányításába. Így természetesen, azt sem nézik sok helyen jó szemmel, ha egy oktató marxista szellemű közgazdaságtant tanít. Bostonból nem messze, Worcesterben pl. márciusban bocsátottak el egy oktatót, éppen a fentebb említett ok miatt. Tizenkét diák megszállta ugyan a tanszéket és éhségsztrájkba kezdett a döntés megváltoztatása érdekében, azonban a többiek passzívitása, a közlegő vizsgák sokféle feladata eleve bázis nélkül, s így egyáltalán sikertelenné is kárhóztatta a tizenkét elszánt diák megmozdulását.

— Az utóbbi évek, hónapok eseményei azt mutatják, hogy az ellenkultúra, a diáküzadások úgy, mint társadalmi probléma egy időre „talonba” került. A négerkérdés azonban továbbra is napirenden van, „a hamu alatt izzik a parázs”. Néhány hónap alatt sikerült-e közelebbi is megismerkednie ezzel a fontos, megoldásában máig is elodázott kérdéssel?

— Mielőtt elmondanám a véleményem, a kérdés pontosabb megértéséhez egy az USA-ban ösztöndíjasok életével foglalkozó szociológiai tanulmány egy-két gondolatát és megállapítását szeretném feleleveníteni. Mi történik a kétségbeesés, úgynevezett prekoncepciókkal a kint tartózkodás során? A kérdésre igen nehéz a választ tömören megadni. A lényeg kb. így foglalható össze: a meglévő

előítéletek, illetve vélemények az idő függvényében romboló ismeretgyűjtő — kritizáló, illetve újjáépítő priódusokon mennek keresztül. Ez a folyamat kb. három hónapig tart. Az ezt követő időszakban az ösztöndíjas mélyebb történelmi, gazdasági és politikai hatóerőket ismer meg, önálló és szinte az izoláltság jegeit magán viselő képet alakít ki. Majd ezt követően újra fogalmazódnak a tételek, sok esetben alig térnek el az induló prekoncepcióktól, csak éppen az egyéni látásmód és szemlélet jegeit is tartalmazóak.

A fentiek tükrében nézve a négerkérdést, amely ma es a jövőben egyre inkább az egyik legjelentősebb megoldatlan társadalmi-politikai problémaként jelentkezik, nagyon nehéz sommas véleményt mondani róla. Tény, hogy az úgynevezett kulijellegű, magasabb szintű képzetséget nem igénylő fehérek által nem szívesen végzett munkák zömét feketék végzik. Az átlagosnál jóval magasabb arányú a feketék között a munkanélküli, de ez különösen igaz a fiatalabb korosztályok esetében. Ezekből következően nem tekinthető véletlennek az sem, hogy a különböző bűncselekmények elkövetésében is ők vezetnek. Persze, más formában is kifejezésre juttatják elégedetlenségüket, s ennek leghaladóbb képviselői (a polgárjogi mozgalom és vezetői) társadalmi méretekben gondolkozva az egyenlőségért és szabadságért küzde egyre erőteljesebb tényezőivé válnak az amerikai belpolitikában.

— Van-e már ma lehetőség arra, hogy a négerkérdés megoldására alkotmányos keretek között kerüljön sor?

— Formálisan nézve számos törvény szerint a kérdés megoldására elvileg lehetőség lenne, a gyakorlat, a minden-

egész életében aktívan dolgozó Takács Imre nyugdíjasként sem ül tétlenül. A Mezőgazdasági Múzeum tudományos dolgozójaként egy 40 000 cím-tételt felölelő retrospektív agrárbibliográfiát szerkesztett és mezőgazdasági közgazgatási kutatásokat folytatott és folytat ma is.

— Munkásságához bizonyára hozzátartozik, hogy figyelemmel kíséri a hazai és nemzetközi tudományos élet eredményeit. Tapasztal-e fejlődést, eredményeket?

— Bár nem foglalkozom az agrártudományok operatív részével — gondolok itt állattenyésztésre vagy növénytermesztésre — csak annyira, amennyire a munkám megkívánja, de úgy tapasztalom, hogy az utóbbi időben meglehetősen pezsgés tapasztalható ezekben a tudományokban. S ez jó részben az egyetemen dolgozó tanárok érdeme is.

— Ismer közülük valakit közelebbről is?

— Figyelemmel kísérem Szuhay Miklós agrártörténész munkáit. Jól ismerem Vági professzor agrár gazdaságtanát és Berend T. Ivánnak, a rektorak a munkásságát. Ez szorosban kapcsolódik az én területemhez. Ő Magyarország újabbkori gazdaságtörténetével foglalkozik és ebbe tagolódik a modern magyar mezőgazdasági közgazgatás története is.

— Ha röviden össze kellene foglalnia életútját, hogyan összegezné az elmúlt fél évszázadot?

— Én a félévszázados pályámon mindvégig megmaradtam, ha különböző feladatkörben is, a mezőgazdasági közgazgatás területén; — ellátam teendőit a Földművelésügyi Minisztériumban, tanítottam elveit, szervezési és joganyagát az Agrártudományi Egyetemen és kutatom, feltárom múltját a Mezőgazdasági Múzeumban.

Dr. Takács Imre 75 évesen vette át aranydiplomáját, de ma is aktívan dolgozik és dolgozni kíván továbbra is. Munkájához további sikereket és jó egészséget kívánunk!

S. J.

Egy nyáron át színészni

Dárday István, a Jutulom-utazás rendezője nyár elején egyetemünkön forgatta készülő új filmjének néhány jelenetét. Az új film címe: Nővérek, témája; három azonos szociológiai helyzetből induló lány sorsának bemutatása, akiknek életútja a munkáscsalád otthonából — a szülők mezőgazdasági gépgyárban dolgoznak —, több irányban elkanyarodik. A legkisebb lány adminisztrátor, a középső egyetemista, a legidősebb iparművészeti főiskolás lesz.

A lányok egyikét — az egyetemistát — Himmer Márta III. éves külker. szakos hallgató alakítja.

— *Hogyan csöppentél ebbe a szerepbe?*

— A filmesek az egyetemeken kerestek szereplőket, de sokáig nem találtak megfelelő személyt a szerepre. Mindenhol teljes pesszimizmussal találkoztak, senki nem talált a maga helyét, és meglepődtek, amikor azt mondtam a kérdésekre, hogy én jól érzem magam ezen az egyete-

men, jó a kapcsolatom a csoporttársaimmal, szívesen járok be, a tantárgyak nagyrésze érdekel. A próbafelvételek során szituációkat kellett eljátszanom, és végül megkaptam a szerepet.

— *Dárdayék filmzési stílusa eltér a klasszikus játékfilmkészítéstől. Sokat bíznak felvételnél az egyes szereplőkre. Nem jelentett számodra ez az „önállóság” nehézséget?*

— A rendező dokumentumok felhasználásával írt egy forgatókönyvet, de ebben nincs meg senkinek szó szerint a szövege. Sőt, a szereplők még a forgatókönyvet sem ismerik. A jelenetek előtt elmondják nekik a szituációt, s ezen belül azt csinálnak, és mondanak, amit akarnak. Így tulajdonképpen a filmet mi is — szereplők — rendeztük. Azért választották ki bennünket, mert olyan vagy hasonló a felfogásunk, foglalkozásunk mint a filmbeli alakoké.

— *Érzedes szerint te mennyire tudtál megfelelni ezeknek az elvárásoknak?*

— Hiába volt laza a forgatókönyv, voltak olyan helyzetek, amikor színészkedni kellett, vagy olyan dolgokról beszélgettünk, amelyek engem nem érintenek. Olyan is volt, amikor csak közvetve tudtam elmondani valamiről a véleményem. Például a film elején nagyon szerettem volna más lenni, mint amit a szerepem diktált. Szerepem szerint felolvasok testvéreimnek, szüleimnek. A probléma adott, sokan vagyunk, kicsi a lakás stb. Erre én előveszem a Valóság legújabb számát és felolvasom a szovjet építészektől legfrissebb eszméi fejtegetéseit. A filmesek ezzel a jelenettel tulajdonképpen azt akarták mondani, hogy a kis, saját, hülye ügyeinken kívül létezik egy más világ is. Én az ilyen dolgokat sokkal egyszerűbben, érthetőbben mondanám el, megbeszelném az emberekkel. Így, bár még nem láttam magamból semmit a vásznon, mégis úgy érzem, nem egészen olyan leszek a filmen, mint amilyen vagyok.

— *A film egy munkáscsalád életét, munkásgyerekek alakuló sorsát mutatja be. Te, aki nem éltél soha ebben a világban, hogyan tudtál azonosulni a szerepeddel?*

— A valóságban majdnem minden szituációba bele tudok illeszkedni. A szerepem szerint a szülők és köztem bizonyos szakadék van. En egyetemre járok, teljesen más világban élek, mint ők és ennek megfelelően az otthoni gondolkodásmódot, erkölcsöt, szokásokat nem tudom elfogadni. Ezt az ellentmondást

kellett megvalósítani. Ezen belül aztán úgy oldottam meg a szerepemet, ahogy tudtam.

— *Milyen kapcsolatod alakult ki a többi szereplővel?*

— Filmzés előtt két napig lent voltunk a malomban, valahol egy erdő közepén. Teljesen összezárván éltünk és iszonyúan féltünk. Itt volt lehetőség az ismerkedésre. Igaz, bár lopva, de én közben a pg. szigorlatra is készültem. A másik két szereplő egy iparművész hallgató volt, ő is magát alakította, a legfiatalabb lány pedig egy családostól fodrász, akitnek már fia is van, akár csak a filmben.

— *A „színészkedés” kényesített-e számodra szokatlan, vagy kényelmetlen helyzetbe?*

— Igen, / — *Ha ezt előre tudod, válna-e a szerep?*

— Nem. Amikor engem választottak, azt mondták, többnyire magamat kell játszani.

— *Egy ilyen forgatás anyagilag mit jelent a szereplők számára?*

— En 10 000 forintot és napi 200 forint gázst kaptam.

— *Ötthon a család mit szöjt a filmzéshez?*

— A szülők azok mindig örülnek, ha a gyermeküket felfedezik.

— *És a csoporttársak?*

— Nagyon finoman, nagyon bájosan cikiztek. Jöttek be az egyetemre, megszólítottak, „művész, nem adna egy autogramot?”

— *Eletedet hogyan változtatta meg a forgatás?*

— A filmet olyan dolgoknak vettem, amit nagyon szívesen csinállok. A pénz miatt munkának lehetne felfogni, és ez beillik az ember életébe. Június közepétől augusztus közepéig forgattunk, de még nincs kész a film. Egyes jelenetek nem jelentettek problémát, másokra, például a sörgyár munkásjével kellett riportot készítenem, és nagyon nehéz volt szórakozni, vagy a sörgyár közigazgatásával kellett beszélgetni a gyár problémáiról, jobban oda kellett figyelni.

— *Milyen érzéssel zárod a munkád? Elégedett, vagy csalódott vagy?*

— Sok olyan jelenet volt, amit szívesen forgattam. Most már kíváncsiság van bennem, hogy mi sül ki a munkánk-ból.

— *A filmet a vágási munkálatok elhúzódása miatt, valószínű, hogy csak jövő évtől láthatjuk a mozikban. Hogy milyen lesz a film, az egyik főszereplő szerint: „a vágáson áll, vagy bukik minden. Azon, hogy milyen jeleneteket választanak ki a felvett anyagból, hogyan illesztik őket egymás mellé.”*

Tárlat

Gondolatok

Varga Imre kiállítása kapesán

Nagyon jelentős életmű kiállítását láthattuk az elmúlt hetekben a fővárosban. Konecsni György emlékkiállítás (Nemzeti Galéria) nyomtatékosan tudatosította (döbbenetesen kis érdeklődés mellett), hogy a művész képzőművészetünk kiemelkedő nagymestere volt. Borsos Miklós retrospektív tárlata (Nemzeti Galéria; döbbenetesen nagy érdeklődés mellett) néhány nagyszerű teljesítményen alapuló közepes életmű egekbe emelésére mutatott példát. A műcsarnoki Varga Imre kiállítás egy kiállítás nélkül a látogatók elé.

A Műcsarnok három nagy középső termét foglalják le Varga Imre szobrai. Belépéskor az első mű, ami szembe-tűnik, az 1972-ben méltán nagy sikert aratott Derkovits. (Csak sajnos elmaradt mellőle a kompozicionálisan és tartalmilag egyaránt lényeges kálvária. Ezt csak a szintén ebben a teremben látható 1970-es Derkovits-terven fedezhetjük fel.)

Ismerősként üdvözölhetjük az 1975-ös Károlyi-figurát is, s ennek kicsinyített mása arról győz meg, hogy a tartalmi mondanivaló csak fokozatosan kristályosodott ki a művészen, illetve ennek kifejezési eszközeit nem egyszeri ötlettel találta meg Varga: úgy az alak tartása, mint a föléje csúszósodó iv változása hangsúlyosabbá teszi ugyanis a mű mondanivalóját. Az 1969-es Radnóti, amelynek eredetije Salgótarján főterén áll, száradunk szobrázatának fontos darabja: a heroizálást kerülő hőstípus formázásának egyik alpműve. Az 1972-ben készített, azóta Mohácson felállított Lenin ugyanezt az irányt erősítette.

A bevezetőben említett „szépités nélkülség”-et arra értettem, hogy Varga Imre bemutatja a kevésbé sikerült műveit is. Ezek közül az első terembe az 1975-ös. Az élet őrző című szobor és az 1974-es Kondor emléktábla kerül. Ez utóbbi olyan görcsös, statikus, merev, hogy az előbb említett jelentős művek mel-

lett egészen olyan érzést kelt a nézőben, mintha más művész készítette volna. Nincs benne semmi a kondori-világ légköréből, sőt ennek a műnek még Varga-féle légköre sincs. Pedig több olyan művet láthattunk a kiállításon, amelyben Varga bizonyította: tud úgy szólni, hogy szobra a festőt és Vargát egyaránt nagyszerűen kifejezze: Chagall (1963), Hommage A'Manet (1968), Czöbel (1975), s a már említett Derkovits.

Közben a második terembe értünk, s innen hirtelen tovább indít a harmadik terem gigantikus alkotása: egy kb ötszörös életnagyságú Pallas Athéné fej (1976). Ez talán a kiállítás legnagyobb blöffje. A művészt nyilván elragadta a megbízás nagysága és műve ezért lett egyszerű óriás-fej, a legkevésbé feszültség nélkül. *Gejnyörű technikai munka ez, de mint plasztika: üresjárat. Mellette esetlenségével és sterili formai kivitelezésével egyáltalán nem valódi hatáson ellenétét adja a kitűnő Széchenyi (76). De a Széchenyinit még hitelesebb, az első terem remekműveivel fogható Kodály (75) is itt látható. A szobor körbejárva finom árnyalatokban adja a nagy zenepedagógus teljes egyéniségét: arckifejezése lágyan vált át a nyugodt derűből a tudományos elmélyültség bölcs komolyságába. Ez a finom, árnyalt arcjáték hiányzik a 76-os Czöbel-szoborból: itt csak a 93 éves, megfáradt embert látjuk, s nem érzékelhetjük az idős művész egyéniségének élet-élvezetre agitáló, utolsó percig alkotásra ihlető derűs vonását. Ezt megtaláljuk azonban a 75-ös Czöbel mell-szobron. E nagyszerű Czöbel portré mellett, amelyhez a második terembe térünk vissza, a 73-as Kopernikus, a 75-ös Kulich és a 70-es Szántás kínál remekmű-élvezetet.*

A kiállítás megvözölhet bennünket arról, hogy Varga Imre szobrázatunk egyik nagytehetségű és jelentős alakja, aki az egyéniségéhez illő témákban remekműveket alkot (Derkovits, Radnóti, Kodály, Kulich stb., stb.).

Chikán Bálint

Klubprogram

Október 2-án indul a Köz-gáz-klub. A rendezőség a tagsági osztását szeptember 20-tól kezdi meg minden nap 16-19 óráig, szombat és vasárnap kivételével az aulában.

A tagsági kiváltásához szükséges 1 db fénykép, 30 forint és személyi igazolvány. Az érdeklődők kétféle igazolványt válthatnak:

— a piros tagságot közgazdászok és volt közgazdászok, illetve a lányok kaphatják, de a tagsági lányoknak nem kötelező. Az ilyen igazolvánnyal rendelkezők 15 forintért kaphják a belépőjegyet,

— a fekete tagságot mindenki más — aki munkaviszonyt tud igazolni — megkaphatja. Ezzel a belépő 20 forintba kerül.

A klubbarba, amely 21 óráig tart nyitva, csak közgazdászok és lányok mehetnek be.

A rendezőgárdába fiúk még jelentkezhetnek Jobbágy Gyulánál és Bognár Tamásnál a 115-ös szobában, a kultúrosztályon.

A klubban első alkalommal a Generál és P. Mobil együttes vendégszerepel. Következő előadóként pedig, október 9-én a Piramis és Rá-II. együttes lép dobogóra.

A klub más programjai: szeptember 25-én „Meleg sör a klubvezetőre” címmel vidám klub-háznagyavatás lesz a klubban discoval fűszerezve. Az Elsősők Klubja 28-án tartja második összejövetelét. A program többek között vetélkedő és disco-műsor.

Kultúrtábor '76

Az egyetem kulturális szakbizottságaiban tevékenykedő hallgatók szokásos nyári programja a kultúrtábor. Idén a nyári pihenés után a tánckar, az énekkar, a színjátszó csoport és a képzőművészkör a Szolnok melletti Tiszaliget Epítőtáborban kezdte meg éves munkáját. Természetesen kijutott mindenkinek a szórakozásból is. Az esti programok, a tánc-ház, a borral körített dalolás, a vetélkedő és a tábor melletti sportpályák a rossz idő ellenére biztosították, hogy a résztvevők kellemes élményekkel távozzanak. Az egyhetes, dolgos együttlét hozzájárult a kulturális csoportok közösségének fejlődéséhez, ami alapfeltétele az eredményes munkának.

A tábor életéről, a kultúr-csoportokra váró feladatokról Halász Kati, az egyetem estis hallgatója, a kultúrosztály egyik lelkes szervezője tájékoztatott.

A TÁNCKAR júniusban Opátiában vendégszerepelt. A jügoszláv Zora együttes vendéglátását októberben fogják viszonzni, több közös fellépést terveznek. Továbbra is tartják a kapcsolatot a pomázi Nemzetközi Népi Együttessel. Velük Pomázon szerepelnek majd együtt. Idén is lesz tánc-ház és beindul a népszerű folklórklub, amelynek újdonsága a tánc előtti filmzési tanácsadó. Az eseménydús évre a régi táncok felelevenítésével és az új tagok betanításával készülnek a táncosok.

AZ ÉNEKKAR újabban az országos főiskolai és egyetemi körösök fesztiváljának aranyérmese, az elmúlt évben meglepően sokat fejlődött. Persze,

vannak még „hiányosságok”. Főként a tenorszólamban, ahol a sok végzős megüresedett helyére várják a zeneszerető előseveket. A kórus ezen a nyáron látta vendégül a helysínki kereskedelmi főiskola férfikarát, júniusban pedig ők utaznak Helsinkibe. Addig még sok feladat vár rájuk, mindenekelőtt az egyetemi rendezvények, ünnepélyek színesebbé tétele. Hangképzéssel, régebben tanult művek felelevenítésével és újak tanulásával telt el a hét.

A SZÍNJÁTSZÓ CSOPORT az utóbbi években meglehetősen gyengén szerepelt, de a tábori tapasztalatok alapján gyors javulás várható. Az egyhetes munka, az ének-, beszédtechnikai és mozgásgyakorlatok az újjá születést igazolják. Terveikről az év eleji toborzó rendezvényen tájékoztatták az érdeklődőket.

A KÉPZŐMŰVÉSZKÖR tagjai a tavalyi napfényes Tisza-parti képek után a rossz idő miatt a szobába szorultak és portréfestéssel próbálkoztak. Évközben fő feladatuk a plakátkészítés, de emellett kiállításokra is készülnek.

A tábor teljesítette kitűzött feladatát, a nyári „állás” után megtörtént a bemelegítés. A tánckar, az énekkar és a szín-művészkör munkájának idei első jelentős eseménye a Törökbalinton megrendezésre kerülő szeptember 23-i toborzó műsor lesz. A műsört érdemes megnézni mindazoknak, akik közelebbről szeretnének megismerkedni a művészeti csoportok munkájával, esetleg maguk is csatlakozni akarnak, de akik csupán szórakozni szeretnének, azok sem fognak csalódní. Sz. M.

A felvételt készítette: Tutsek Csaba

Az értelem dicsérete

70 ÉVE, 1906. július 9-én született Bálint György, a XX. század talán legnagyobb marxista publicistája. Születése 70. évfordulójáról a Magvető Kiadó a lehető legmegtöbbszörösen emlékezett meg; A toronyőr visszaváltant című cikkgyűjtemény újabb, immár harmadik kiadásával.

Miért, mitől izgalmas, lebilincselő olvasmány e két kötet? Mindenekelőtt, mert — mint egy kritikusa írja — Bálint György életműve „széjlegzet egy kor margójára”!

Rövid — 1-1,5 flekkes — glosszáiban, lett legyen szó azokban futballmeccsről, bírósági tárgyalásról, az angol haditengerészet díszszelvényéről, mindig kora legfontosabb problémáira irányította a figyelmet.

Írásai maradandóságának másik forrása pedig az, hogy egyike volt azon keveseknek, akik az újságírást a szépirodalom rangjára tudták emelni.

Korának minden jelenségét elméleti alapról vizsgálta. Azt írta: „A gondolkodó ember borzadva látja: hogy lehet elmélet nélkül élni”. Bálint György nem élt elmélet nélkül, már a 30-as évek elején azt tartotta, hogy „a történelmi jelenségeket, a nagy emberi történéseket a dialektikus materializmus röntgensugaraival lehet átvilágítani”. Ennek megfelelően vezetö publicistája volt a Gondolatnak, a párt legális folyóiratának.

Önarcképvázlat című cikkében így ír magáról: „Harmincas vagyok és korszerűtlen. Nem mintha nem érteném ezt a kort — ő nagyon is értem. Eppen ezért állok vele szemben, ezért tudom egyre kevésbé elfogadni. Azt hiszem, sokat vétkezek ellene —hála istennek. Vannak törvényszékek, amelyek előtt dicsőség vádoltának lenni. (...) A tömeggyűlölet, a „csorda” megvetése korunk egyik kardinális erénye. Sajnos, a tömeg egy része e pillanatban azokat követi, akik lenézik és csak fegyelmezésre és gyarmatosításra méltatják. Ez azonban nem változtatja meg az értesimeit a tömeg iránt. Nem gyűlölöm, és nem tartom távol az alacsony tömeget. Csak addig alacsony, míg parancsolóit tiszteli, amíg másban hisz, nem önmagában. Hatalmas teremtmény erőket sejtke benne — ezek majd akkor bontakoznak ki, ha mer és tud hinni önmagában, ha nem a múlt folytatását, hanem a jövő megteremtését tartja feladatának.”

Bálint György egész munkásságával a tömegeknek ezt az öntudatra ébredését szolgálta, mert hűen teljesítette azt a tanítást, melyet Tolsztoj Szergej Atya című novellája kapcsán fogalmazott meg: „Ott maradni a helyszínen; részt venni, mélyen megdolgozni a mindennapi élet közepén, napi problémákkal szemben érvényesíteni az eszmét, a részleteken keresztül törni az utat a cél felé — nem pedig félrehúzódni, és a távolból tanítani. A lemondás hamis szerénység: aki a világról lemond, az lemond a küzdelemről is. Elvonultan könnyű hű maradni az elvhez — bent a forgatagban kell hűnek maradni hozzá, az a nehéz és az az igazi.”

Cs. Gy.

Fakultatív testnevelés

Heti másfél óra mozgás... Hivatalosan ennyi jut az egyetemistáknak a sport örömeiből (harmadikból még ennyi sem). Aki szereti a mozgást, annak kevés. Aki régebben rendszeresen sportolt, annak a számára még nehezebb az átállás.

Milyen sportolási lehetőségek vannak az egyetemen a másfél óras testnevelésen túl? — Molnár Sándor, a testnevelési tanszék vezetője és Török György testnevelő tanár válaszolnak:

— A legfontosabb — reméljük

az egész egyetemet megmozgató sportesemények idén is a kari bajnokságok lesznek. A kosárlabda, asztalitenisz, labdarúgó, sakkcsaták mellett — ha megfelelő számú csapat indul — röplabda- és kézilabda-bajnokságokat is megrendezünk.

A tavalyi „mérkőzések” lehangoló benyomást keltenek. A meccsek közül több vagy elmaradt, vagy (például a kispályás focinál) csökkentett létszámmal került megrendezésre.

— Bár az érdeklődést idén sem lehet biztosítani, a nagyobb szervezethez talán nagyobb tömeget is megmozgat...

— Ebben az évben újjászerveztük a kari bajnokságok rendszerét.

Minden sportágban őszszel az egyes karokon belül folynak majd az őszi szeszapások, a győztesek pedig tavasszal mérkőzések erejüket, s közülük a legjobbak az egyetem bajnokai lesznek.

Minden sportágnak és külön minden karnak az élen egy patronáló tanár áll, aki segíti a tornák lebonyolítását. Persze, ez csak az egyik oldal. Sporteszközök, segítség tudunk biztosítani, de résztvevőkről, lelkesedésről a sportfelelősöknek, a hallgatóknak kell gondoskodni.

— Rossz a tapasztalat ezen a téren?

— Tény, hogy nem rendelkezünk megfelelő lehetőségekkel négyezer hallgató sportolási igényeinek kielégítéséhez (közvetlenül, hogy mindössze egy tornaterem és egy tornateremnek csak jóindulattal nevezhető, szűkségteremből áll az egyetem „sportkombináltja”). Ezt kell igazságosan elosztani az egyetemi csapatok — kosarasok, röplabdások stb. — és a tömegsportolók között...

Ugyanakkor baj van a

sportolási igénnyel is. A buzgalom elméletileg megvan, de amikor mozdulni kellene...

Igyekszünk sportolási lehetőséget biztosítani az egyetem épületén kívül is. Tavaly például ezerkétszázötven belépőt vettünk a László Kórház sportpályájára, a kispályás focit kedvelők számára. Mindössze 110 darab kelt el... Ettől függetlenül idén is folytatódik a szétosztás a tanszéken és a sportfelelősöknél.

— További lehetőségek?

— A vizsgaidőszakokban a jövőben is

ügyeletet tartunk a Sportuszodában és a Kinizsiben.

De persze, ha valakinek „lyukak” órája és kedve van, minden további nélkül részt vehet az uszodai tornán. A tornateremben Gyula bácsinál, a szertárosnál diákigazolvány ellenében lehet sportfelszereléseket (labdát, asztalitenisz-ütőt, labdát, hálót stb.) kölcsönözni. A tornaterem is igénybe lehet venni a (ritka) szabad órákban érkezési sorrendben. Különben

szeretnénk felhívni a figyelmet két kevésbé ismert szakosztályunkra, a túristika és a tájékozódási futókra. De persze a többi egyetemi szakosztály is várja azokat, akik hajlandók egy kis időt áldozni a sportolásra.

— Vannak távolabbi tervek is?

— Valószínűnek látszik, hogy az elkövetkező időkből is megrendezük a téli és nyári táborokat.

Az ezeken való részvétel azonban csak olyan szűk keretek között mozoghat, hogy elsősorban azok részvételére számíthatunk, akik már tettek valamit az egyetemi sportéletért, akik rendszeresen részt vesznek a testnevelési órákon és egyéb sportrendezvényeken.

A téli tábor időszakán kívül korlátozott számban kölcsönözünk síleceket — itt is elsősorban azok között válogatunk, akikre a fenti feltételek érvényesülnek. Nyáron pedig továbbra is folytatjuk az idén már sikerrel beindult sátor és gumimatrac kölcsönzést.

Aki tehát sportolni akar, válogathat a lehetőségek között. A testnevelési tanszék megteremtette a lehetőségeket és most abban reménykednek, hogy minél többen válogatnak majd.

Lambert Gábor

NYÁRI EMLÉK

Fotó: Berczelky Mária

Az egyetem infrastruktúrája — a könyvtár

Ahogy a termelés nem fejlődhet megfelelő infrastruktúra nélkül, ugyanígy nem lehet elválasztani az egyetem mindennapos kutatási és oktatási tevékenységétől a könyvtár munkáját. Ez a gondolat is megfogalmazódott azon az értekezleten, amelyet szeptember 14-én tartottak az egyetem könyvtárában.

Dr. Neményi István, a könyvtár megbízott igazgatója beszélt a végzett munkáról, a feladatokról. Bevezetőben elmondta, hogy hosszú ideje nem volt a könyvtárban ilyen jellegű munkaértekezlet, melyen az összes dolgozó részt vett és megismerhette a könyvtár vezetőinek elképzeléseit.

A beszámoló első részében a könyvtár megbízott igazgatója az MSZMP művelődéspolitikai határozatának végrehajtásából adódó könyvtári feladatokról beszélt. Kiemelte az önképzés fontosságát, mely elsősorban az olvasásra támaszkodik, s ebben a könyvtáraknak is nagy szerep jut.

A következőkben a könyvtár munkájáról, s az elkövetkező évek feladatairól esett szó. Kifejezte a vezetők azt a szándékát, hogy a könyvtár tevékenységét összehangolják az egyetem öt éves kutatási tervével, s ez az egyetem minden szervével integrált együttműködést követel meg.

A könyvtári munka hatékonyságának növeléséhez lépéseket kell tenni a külső kapcsolatok növelésére — jelenleg

ezen a téren befelé fordulás észlelhető. A „testvérkönyvtárakkal” való kapcsolat gyorsítaná az információáramlást, emellett minden bizonnyal jelentős társadalmimunka-megtakarítást is eredményezne. (Csökkennének a párhuzamos munkák, stb.)

Fontos célként jelölte meg Neményi elvtárs a személyi állomány színvonalának állandó növelését, az anyagellátás javítását, a sokszorosító gépek jobb kihasználását.

Ezután a kötelező takarékoságon túlmenő takarékosági lehetőségekre hívta fel a figyelmet. A takarékoskodást helyesen, racionálisan — nem a feladattal szembeállítva, a minőség rovására — kell értelmezni. Ilyen lehetőség például a tájékoztatás ésszerűbb megszervezése. Jelenleg is sok helyen látni kallódó cikkbibliográfiákat, egyéb tájékoztatókat, melyek fáradságos munkával készültek, de nem használják fel őket.

A könyvtár vezetősége az eddignél jobban szeretne támaszkodni a KISZ és az oktatók javaslataira, véleményére. Ne csak megrendelők, fogyasztók, hanem segítők legyenek!

Végül a könyvtári munka felelősségéről beszélt Neményi elvtárs. Az elmúlt negyedszázad alatt fel nem becsülhető anyagi és szellemi értékek gyűltek össze, melyek megőrzéséért nemcsak a jelennek, de az utókornak is felelősséggel tartozunk.

F. P.

Költözködés

Most már biztos, hogy itt van az ősz. (S szép, mint mindig énnekem.) Ezt nemcsak onnan tudni, mert a rádió is bement a csillagászati ősz kezdetét, de jelzi az a tény is, hogy költöznek a gólyák.

Egy költözködés mindig érdekes dolog, bár igaz, elég sok bonyodalommal jár. Gyakran elég nehéz megszokni az új környezetet, hát még akkor, ha az új környezetet még meg sem szarad a festék. Az történt ugyanis, hogy a törökbalinti kollégiumban a beköltözéskor még hol gyors folyású patakokba, hol pedig álmosan hömpölygő folyókba tömörülve csordogált a falakról a festék. Igaz, nem a festők voltak hibásak, ők szerződés szerint teljesítették dolgukat. Csak az egyetem mérte fel rosszul az épület átfestési idejét, azt hitték, itt is így van, mint az élet más területén: meglátni és megfesseni — egy pillanat műve csupán.

Aztán az is fontos, hogy kívül lakik egy szobában az ember. Lakva ismerjük meg egymást, szokták mondani, s az, hogy kívül ismerkedünk meg, azaz ki a lakótársunk, egyáltalán nem érdektelen. Minden bizonnyal így gondolkozott az az elsős fiú is, aki kijelentette, hogy nem akar négerrel lakni egy szobában. Arról, sajnos, nem nyilatkozott, hogy néger lánygyal lakna-e együtt, de hát ezt a lehetőséget nem is aján-

lották fel neki. Megtehetné volna azt is, hogy nem mondja azt, hogy nem lakik egy szobában négerrel, hanem ehelyett nem lakik egy szobában négerrel, s elköltözik szállóba vagy albérletbe, esetleg vesz magának egy lakást. Ahogy az újságok hirdetéseit nézem, elég sok lakást kínálnak eladásra.

A csillagászati ősszel együtt megjelentek a csillagászati áru albérletek is. A KISZ-bizottság szakított a több éves hagyománnyal és idén — akárcsak tavaly — nem adott fel az újságokban albérlethirdetést. A hirdetés pénzbe kerül, s ha már a telefonszámok úgyis minden pénzt elvisznek, legalább ott spóroljunk, ahol lehet. Különben is: van még elég más egyetem és főiskola Budapesten, azok majdnem mind adnak fel hirdetést, hogy néz ki, ha őket akarnánk utánozni? Ezenfelül megvan az az előny is, hogy a vidéki gólyák jobban megismerik a fővárost. Miután sokan közülük napokig rohagáltak a drága és ennél még valamivel drágább albérletek után, már úgy ismerik a főváros utcáit, mint a tenyerüket. Arról nem is beszélve, hogy ily módon már rögtön szakmai gyakorlaton is részt vesznek: megismerkednek a pénz értékéről, a pénz értékéről, ami már csak azért is jó, mert a politikai gazdaságtan tananyag egyik lényeges fejezetét képezi.

Földes Péter

Bodnárné Karsai Éva — Fulöp Sándor — Kecskés Józsefné:

Iparvállalatok belső értékelési rendszere

A közgazdasági szabályozók, a vállalati érdekeltégek rendszer továbbfejlesztése különösen időszerűvé teszi a vállalatok belüli anyagi érdekeltégek tökéletesítését. Szük-

séges, hogy a belső érdekeltégek jobban közvetítse a népgazdasági és a vállalati célokat az egységekhez, hatékonyabban segítve megvalósításukat. A könyv ehhez nyújt elméleti, módszertani segítséget.

Magyarországon jelentős az összetett, nagy szervezetek, a több termelőegységből álló nagyvállalatok aránya. Ezért a könyv alapvetően a vállalatok belüli érdekstruktúra alapfokozata: a vállalatok belüli egységek (gyárak, gyár-egységek, stb.) anyagi érdekeltégek kérdésével foglalkozik.

Az elmúlt időszak tapasztalatainak széles körű feltárásával és elemzésével ismereti a vállalati belső érdekeltégek rendszer kialakításának, hatékony működtetésének előfeltételeit, a vállalatok belüli irányítási rendszer ezzel összefüggő tényezőit, valamint az egységek érdekeltégségét befolyásoló belső terelési, gazdálkodási sajátosságokat. A könyv bemutatja a különböző belső érdekeltégségi típusokat, ismerteti alkalmazásuk előnyeit és hátrányait, valamint konkrét példákat is.

A különböző belső érdekeltégségi megoldások alkalmazásának és működtetésének tapasztalataiból előremutató, az ötéves tervidőszak vállalati érdekeltégségi előírásainak és gazdasági környezetének körülményei között figyelembe vehető szempontokat, ajánlásokat ad.

Végezetül a könyv két, eltérő sajátosságokkal rendelkező — egy horizontális, illetve vertikális felépítésű — nagyvállalat konkrét belső érdekeltégségi rendszerének ismertetését, gazdasági tapasztalataik értékelését tartalmazza.

H. E.

Az attasé

A nyár folyamán alkalmam nyílt megismerkedni egy diplomatával.

— Kosárka József vagyok — mutatkozott be, s én meglepetten szorítottam vele kezét, mert a külseje nem illett össze a képzeletemben élő diplomata képével. Kissé öszlő, esetleg kopaszodó, de mindenképpen középkorú férfi helyett egy fiatal ember — majdhogynem azt írtam, srác, de ez nem illene egy attaséhoz — állt előttem.

— Mikor is fejezte be tanulmányait? — tudakoztam burkolatlan kora felől. Helyet foglalt és közben ismerősen tekingetett szét a szerkesztőségben.

— Három évvel ezelőtt még én is ide jártam, nemzetközi szakra.

— Gondolom, akkor még nem tudta, hogy rövid időn belül Japán lesz az új otthona.

— Valóban, nagyon kellemesen érintett, amikor egy-egy külügyminisztériumi szolgálat után éppen egy távol-keleti országba vezényeltek.

— Milyen feladatot lát el a magyar nagykövetségen?

— A diplomáciai képviselő tagként a művelődés és a sajtó terén teljesítik szolgálatot. A követség kulturális tervének, amelynek megvalósításán dolgozunk. Ennek keretében magyar esteket szervezünk magyar művészek közreműködésével. Erre az alkalomra Tokió centrumában a legnagyobb színházat béreljük ki. Nagy örömről a megmozdulásainkról a sajtó mindig részletesen beszámol. De gyakran hívunk meg a magyar estekre olyan japán művészeket, akik vendégszereplőként jártak Magyarországon. Elménybeszámolójuk hazánkról mindig jó propagandánk. Mondhatom élénk és feltűnő kulturális életet teremtünk, mind a gyakorlatban, mind a színvonal tekintetében. Nemrég járt Japánban a Magyar Állami Hangversenyzenekar. Ránki, Kocsis, a Magyar Rádió Gyermekekórája. Kiállított rendeztünk a XIX—XX. század magyar festészetéről, nagy sajtóvisszhangja volt a Tokióban kiállított tizenhárom Munkácsy-képek.

— Mit tud az átlagember Magyarországról?

— Japánban általában tudnak hazánkról. Széles körben ismerik a magyar zenét, és ezt nem azonosítják a cigányzenével. Ismerik Bartók, Kodály nevét és ebben nem kis része van a követség kulturális munkájának.

— Mennyi a napi elfoglaltsága egy kultúrattasénak?

— A napi nyolcórás munkaidő a követségen teljes mértékben lefoglalt. Rengeteg kérdéssel kell foglalkoznunk, például olyannal, hogy van-e felesége Ránkinak, vagy például, hogyan lehet ösztöndíjjal Magyarországon tanulni. Mindenkinnek udvarias és messzemenőig kielégítő választ kell adnunk.

— Milyenek a japán emberek?

— A japán embert csak japán szemmel lehet megítélni. Más az értékrendszerük, és ezt el kell fogadnunk ahhoz, hogy megértjük őket. Az idegennyelvvel szemben általában tartózkodók. Számtalanszor előfordult már, hogy az utcán jártamban-keltemben anyjához bűjt kisgyerek mutatott rám: „nézd, mama, ott egy gajji dzsin” — vagyis idegen ember. A japán alaptermészetében van az udvariaság. Európai embernek fűcsán hat az egymás előtti hajlongásuk, amely a tisztelőadás formája. Szinte észrevétlenül vettem át én is ezt a szokásukat. A japánok rendkívül tiszta emberek. Nemcsak a lakásokra, hanem a külső környezetükre is, városalk tiszták. Sajnos, a nagyvárosok levegőjéről ez már nem mondható el. Nyáron a szmog, ha megáll Tokió felett, szinte fekete a levegő. Sokat tesznek a környezetvédelemért. Ennek érdekében külön erre a célra környezetvédelmi minisztériumot hoztak létre. Öltözködésükben

eleganciára törekcsenek. Tisztelettel éven felül a férfiak szigorúan nyakkendővel viselnek.

— Milyen az otthonuk?

— A japán emberek általában faházakban laknak. Még ma is a hagyomány szerint építkeznek: néhány centiméteres cement alapra faházat emelnek. Bútor nincs a lakásban, csak gyékényoszönyeg. A gazdag családok már európai stílusú házat bérelnek, de abban is van rendszerint két japán szoba, ahol élnek. Házaikban nem nagyon fűtenek, még télen sem. Drága az áram. Egyszer egy vendégeskedést téli kabátban kellett átálderegnyem, azóta megtanultam, hogy november-től márciusig családoktól nem fogadok el meghívást. A drágaság az élelmiszerüzletekben is szembetűnő. Csak csodálkoztam, amikor láttam, hogy vasárnapi egy-egy család húsból 5—10 dekát vásárol. Japánban nagy a társadalmi rétegződés. Egy hivatalnok a munkás bérének háromszorosát is megkeresi, a főhivatalnok a tízszeresét.

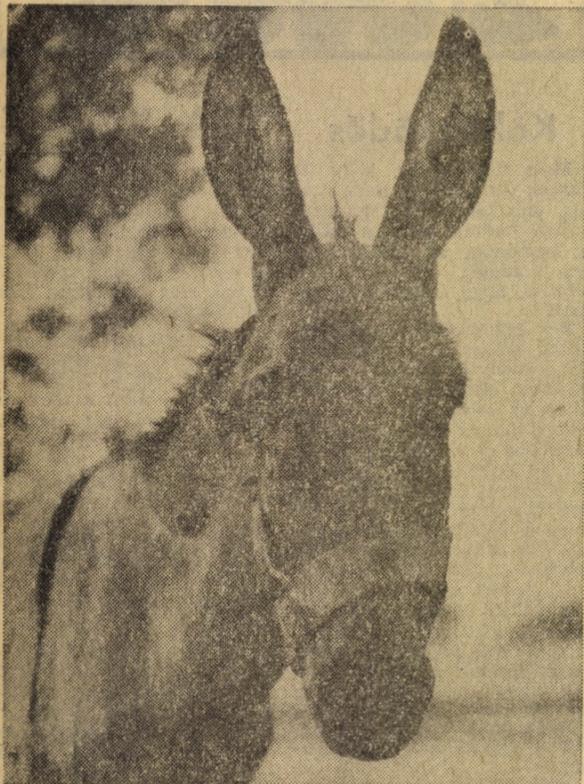
— Hallottunk arról is, hogy a japán kulturális életet erősen befolyásolja Amerika.

— Kétségtelen hatással van rá, különösen az amerikai filmek. Ami azonban legelőször megfogta a japánokat — miután 1867-ben „megnyitották a kaput” —, az az európai zene volt. Nagy kultusza van Beethovennek és Bartók muzsikájának. Színházi életükben azonban még máig sem hódított járt a miáltalunk ismert színház. Tokiónak két színháza van. A Kabuki Színház és a Nemzeti Színház, ahol szintén hagyományos kabuki kosztümös japán darabokat adnak.

— Kétségtelen hatással van rá, különösen az amerikai filmek. Ami azonban legelőször megfogta a japánokat — miután 1867-ben „megnyitották a kaput” —, az az európai zene volt. Nagy kultusza van Beethovennek és Bartók muzsikájának. Színházi életükben azonban még máig sem hódított járt a miáltalunk ismert színház. Tokiónak két színháza van. A Kabuki Színház és a Nemzeti Színház, ahol szintén hagyományos kabuki kosztümös japán darabokat adnak.

— Kétségtelen hatással van rá, különösen az amerikai filmek. Ami azonban legelőször megfogta a japánokat — miután 1867-ben „megnyitották a kaput” —, az az európai zene volt. Nagy kultusza van Beethovennek és Bartók muzsikájának. Színházi életükben azonban még máig sem hódított járt a miáltalunk ismert színház. Tokiónak két színháza van. A Kabuki Színház és a Nemzeti Színház, ahol szintén hagyományos kabuki kosztümös japán darabokat adnak.

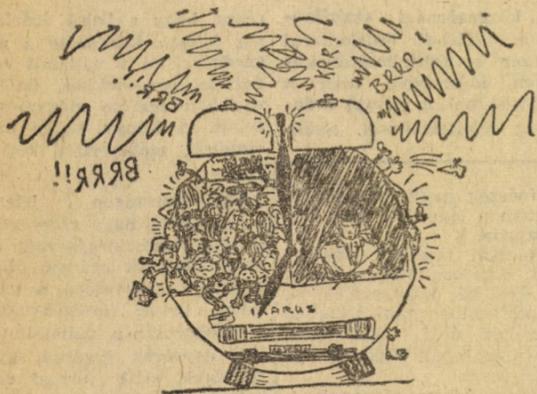
Szamárságok

(Fotó: Petrich Ákos)

Politikailag értelmező szótár

<p>gazdasági válság általában 25-e előtt jelentkezik, de máskor is előfordulhat.</p> <p>renegát a víz felduzzasztására szolgáló mesterséges építmény, amely átszakad a nagy nyomástól.</p> <p>pacifista lőidomító ember.</p> <p>paktum végleges, megmászhatóan elhatározás. Lásd még punktum!</p> <p>parafálás üvegéből kihúzható dugó drasztikus szíjjeltranszírozása.</p> <p>konfliktus lővontatta közlekedési eszköz.</p>	<p>kliring a szorító elnevezése a pénzügyminisztériumban.</p> <p>kancellár hímnemű cellaőr.</p> <p>buddhizmus Wilhelm Closett által alapított irodalmi irányzat, mely a testi gyönyöröket helyezi előtérbe.</p> <p>barikád teknő, amelyben a bárányokat fűrdetik.</p> <p>aspektus alkoholfajta, rokona a hubertusnak.</p>	<p>a pénz-ügyminisztériumban.</p>
--	--	--

Ébresztő

ÉPÍTŐTÁBORI APRÓSÁGOK

Szabó Albert rajzai

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
Felelős szerkesztő:
FARKASINSZKY TIBORNÉ
Szerkesztőség: Budapest IX., Dimitrov tér 2.
Telefon: 257-207
Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat Budapest VIII., Blaha L. tér 3.
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
76-3569 Szikra Lányomda, Budapest
Felelős vezető: Roder Imre igazgató

Ételreceptek

Az alábbiakban közlünk néhány ételreceptet, melyet ajánlunk a menza vezetőségének figyelmébe, mint lehetőséget a szürke egyetemi hétköznapok színesebbé tételére érdekében.

Menza húsleves

Tegnap mosogatóléből, szombati kenyérből, némi német brikettből és frissen szedett szögekéből jóízű, tápláló húslevest készíthetünk, ha van hozzá képünk. Ha nincs, jó. Ha van, még jobb, legalább fogy az a sok léhűtő egyetemista, ugyanis csak a levegőt szennyezik.

Aludtlej

Főlőzött tejet filozófiai előadásra viszünk be. Pár perc alvás után fogyasztható, feltéve, hogy nem aludtunk el mi is.

Vizgabeesinált

Veszünk egy hallgatót (lehetőleg elsőt, mert az még nem fás), fél évig pihentetjük, majd egy jól irányzott vizsgatervvel ledöfjük, az előző évek vizsgaeredményeivel összehajlítjuk, egy ügyes transzformációval kifordítjuk, beletöltjük a jól megkevert anyagot, majd (a folyosón) állni hagyjuk. Ha megpuhult, rátesszük az indexét, és a vizsgabizottság elé lökjük. Hogy megszökik-e, az már az ő dolga.

Rizsfelfújt

Veszünk két szem rizst, keményre főzzük, majd addig pumpáljuk, amíg 20 dkg-nak látszik. A hallgatót lekötözzük egy székre, majd ha már kopog a szeme az éhségtől, a rizst leöntjük kopogásgátlóval, a hallgatót pedig hideg vízzel, és az előbbi az utóbbiba tömjük, gyors, erőteljes ütésekkel. Telefonálunk a mentőknek, eltüntetjük az ujjlenyomatokat, és a tisztességben megöszült munkásember arc kifejezésével várjuk a villamosszéket.

Rejtély

Újsághír számolt be arról, hogy Forslund svéd város polgármestere 15 perces tornával kezdte a tanácsüléseket. Mint mondja: „A tanácsstagoknak kifogy a lélegzetük, s így hozzászólásaikat rövidre fogják”. Vajon ki és hányszor tornáztatja az egyetemi tanácsülés előtt a tagokat. Sürgősen derítsék ki és szüntessék be!

Krimi

— Professzor úr, egy rézség hallgató kereste önt reggel, és azt mondta, hogy agyon akarja önt útni.
— És mit mondott neki?
— Hogy nagyon sajnálom, de ön nincs a tanszéken.

Távirat

„Mély megrendüléssel tudatom, hogy anyósom életének 55. évében még jó egészségnek örvend.”

Műfajok

Hír

Z. Béla középkorú egyetemi hallgatót letartóztattak, mert zh-n előre megfontolt szándékkal szöveget ütött egy oktató fejébe.

Interjú

Milyen a tanszék viszonya a hallgatókhoz?
— Kitűnő! Mi semmit nem követelünk, és a hallgatók ezt teljesítik is.

Sajtóhiba

Az egyetemre kerülő elsősök megtekintették az egyetemet. Először reaktorunk tartott tájékoztatót.

Sajtóhiba II.

Felhívás! Elsősök jelentkeztek a szagkollégiumba!

Sajtóhiba III.

Az 1976/77-es tanévben az oktatást az új reform jegyében szervezetlen keretek között folytatjuk.

Tudósítás

Egyetemünk hallgatóiból Röpülj Pávián Kör alakult. A kört pilóták vezetik.

Az egyetem jó néhány bizottságának több tagját a Napirend lovagjává ütötték. Most heverik ki!

A postatakarékosági intézkedésekre való tekintettel az egyetem több tucat postagalambot vásárolt.

Hírmagyarázat

Az árválozásokról. Úgy hírlik, általános áremelkedés várható. Így a jövőben a tudást sem adják ingyen. Az olcsó tréfa is drágul. Egy-egy ballépésért is nagy árat kell majd fizetni. Ezek a változások csak az ingyenélőket nem érintik.

Egyetem – egyetek

Egyetem, Begyedem, Begyöttem.

Ismerős épület. De honnan? Te is pesti vagy? Nand, már száz éve itt szobrozok a Dimitrov téren. Hát akkor innen ismerjük egymást? Persze.

Ismerős állványok. Ha nem lennének, nem is járnék erre az egyetemre. Igaz, így se járok, már végeztem. De azért mégis... Lépjünk beljebb. Nagyon nehéz erre az egyetemre bekerülni. Nem a felvételi miatt, nem. Az ajtó miatt. Mert éppen vége az egyik előadásnak és jönnek kifelé. És az ajtónak csak az egyik szárnyát nyitják ki. Szárnyasajtó. Olyan ez, mint a villamos. Engedjük előbb a leszállókat. Eltelik tíz perc, a kocsit üres, lehet bemenni.

Az Aula külön szám. Nyáron elterelték a forgalmat, mert a tető életveszélyes. Az évvitóra megnyitották, majd egy nap múlva megint elterelték. Másikülönben nem sokat változott, eddig sem volt egy életbiztosítás. Ismerős hangok, nem értem. Ezért olyan ismerős. Az egyetemi rádió szól hozzám. Talán jobb, hogy nem értem, mit mond. Talán nem.

Felfelé a lépcsőn. Zsibongó. Osztják a jegyzeteket. Ittenkor kell belelapozni a jegyzetekbe, év közben már nem lesz rá idő. Nyári élmények, ősi remények. Láttad, milyen jó fej a gyak. vezér? Nektek is az az öreg muki tartotta a... előadást? Egyre feljebb. Mindig magasabbra. Végigjárom kedvenc tanszékeimet. Megvannak-e? All-e még az őz Peterdi háza? All. Él-e még a régi harc fia? Él. Megállapítom, minden tanszék a helyén van. Pedig jó lett volna egy kis frissítés. Ha mondjuk, helyet cseréltek volna egymással.

Még mindig a második emeleten. KISZ-bizottság. A nyolcadik oldal egyik állandó témája. És viszont. A nyolcadik oldal ugyanis a KISZ-bizottságnak egyik állandó témája. Mennyi szép emlék. Egyszer itt nem irták alá az útlevelekérelmemet, mert nem volt bent senki. Igaz, nyár volt, de az emlék csak megfakul, nem múlik el teljesen. És a könyvtár. A meleg téli esték, meghitt beszélgetések színhelye. A késéssel visszavitt — és soha el nem olvastott — tankönyvek tucatjai. S rögtön a könyvtár mellett a W. C.

Tovább, a harmadikra. Ha lehet, még kedvesebb tanszékeim vannak erre. Rögtön jobbra a matematika. Itt buktam meg először, mint

már annyian előttem és azóta is hányan. Majd a számítástechnika. Valahányszor az utcán meglátok egy blokkdiagramot, összeszorul a szívem. Felismerem, még ha nincs is benne a DO ciklus.

Számvitel tanszék. Újabb emlék, mérlegelemzés. Álomsítóan érdekfeszítő az előadás. Lehet négy dekával több, kérdezi a hentes? Nézem a mérleg ingadozó nyelvét. Lehet? Nem lehet? Mérlegelemzés, felébredtem. Eltűnt a hentes, most látom, kezem magától rajzolta a különféle egyezményes jeleket, akasztófákat, tartozik, követel oldalt. Mérlegzelem a helyzetemet.

Lassanként megérkezem a Közgazdaszba. Mint mindig, serény munka fogad. X. elvtárs nem csinált semmit, cikket kell róla írni. Y elvtárs megint elkövetett valamit, nem kell róla cikket írni. Van egy ötletem, megírjam? Ne hülyéskedj, neked ötleted van? Írd csak meg. Gyerekek, megint nincs humor. Halló, halló, kinek van humora? Ez a telefon megint nem működik, jó téma, ezt megírjuk. Hu, de jót nevetünk. Hát valahogy így van ez.

En már egyetem, egyetek ti is!

F. P.

Változatok egy témára

